

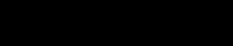
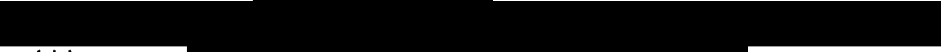

REPUBLIKA SLOVENIJA
OKROŽNO SODIŠČE
V MURSKI SOBOTI

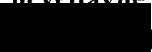

SODBA
V IMENU LJUDSTVA
IN
SKLEP

Okrožno sodišče v Murski Soboti, je po okrožni sodnici:

v pravdni zadevi tožeče stranke:

 jo zastopa odvetnik v Mariboru, zoper toženo stranko:
Ljubljana, ki jo zastopa

zaradi ugotovitve ničnosti kreditne pogodbe, neveljavnosti vknjižbe, izbrisa neveljavne vknjižbe in vzpostavitve prejšnjega ZK stanja, sporna vrednost EUR, podredno razveze kreditne pogodbe ter izstavitve ZK listine sporna vrednost EUR,

v skladu z določilom 291. čl. Zakona o pravnem postopku dne 11. 2019,

SKLENILO:

Umik 2. točke primarnega in 2. točke podrejenega tožbenega zahtevka se vzame v na znanje in se v teh delih pravdni postopek ustavi.

RAZSODILO:

I. **Zavrne se primarni** tožbeni zahtevek, ki se dobesedno glasi:

ugotovi se, da so Notarski zapis SV [REDAKTIRANO] z dne [REDAKTIRANO] 2008, Kreditna pogodba [REDAKTIRANO] z dne [REDAKTIRANO] 2008 in Sporazum o zavarovanju terjatev z dne [REDAKTIRANO] 2008, nični.

Ugotovi se, da sta vknjižbi hipoteke pod ID pravice [REDAKTIRANO] pri glavni nepremičnini: [REDAKTIRANO] parcela [REDAKTIRANO] pri nepremičnini: katastrska občina [REDAKTIRANO] ki sta bili vknjiženi v korist tožene stranke na podlagi notarskega zapisa sporazuma o zavarovanju denarne terjatve pod čl. 142 SPZ, opr. št. SV [REDAKTIRANO] z dne [REDAKTIRANO] 2008 za terjatev v višini glavnice [REDAKTIRANO] CHF z obrestno mero, ki ob sklenitvi znaša 4,874 % letno in je bila sestavljena iz povprečja 3 in 12 mesečnega Liborja (trenutno 3,024) in pribitka v višini 1,850 % z obveznostjo vračila v 360 zaporednih mesečnih anuitetah v višini, ki znaša ob sklenitvi pogodbe [REDAKTIRANO] z zapadlostjo glavnice [REDAKTIRANO] 2040, skupaj z zaznambo neposredne izvršljivosti cit. notarskega zapisa, neveljavni in se izbrišeta.

Tožena stranka je dolžna tožnici povrniti pravdne stroške v roku 15 dni, v primeru zamude z zakonskimi zamudnimi obrestmi od prve dne po izteku roka za prostovoljno izpolnitev obveznosti do plačila, vse pod izvršbo.

II. **Zavrne se podredni** tožbeni zahtevek, ki se dobesedno glasi:

Notarski zapis SV [REDAKTIRANO] z dne [REDAKTIRANO] 2008, Kreditna pogodba št. [REDAKTIRANO] [REDAKTIRANO] z dne [REDAKTIRANO] 2008 in Sporazum o zavarovanju terjatev z dne [REDAKTIRANO] 2008, se razvežejo.

Tožena stranka je dolžna v roku 15 dni izstaviti tožnici zemljiškoknjižno listino, na podlagi katere bodo izbrisane:

- hipoteke pod ID pravice [REDAKTIRANO] pri glavni nepremičnini: katastrska občina [REDAKTIRANO] parcela [REDAKTIRANO] ID znak: parcela [REDAKTIRANO] in pod ID pravice [REDAKTIRANO] pri nepremičnini: katastrska občina [REDAKTIRANO] parcela [REDAKTIRANO]

██████████ ID znak: parcela ██████████ ki sta bili vknjiženi v korist tožene stranke na podlagi notarskega zapisa sporazuma o zavarovanju denarne terjatve pod čl. 142 SPZ, opr. št. SV ██████████ z dne ██████████ 2008 za terjatev v višini glavnice ██████████ CHF z obrestno mero, ki ob sklenitvi znaša 4,874 % letno in je bila sestavljena iz povprečja 3 in 12 mesečnega Liborja (trenutno 3,024) in pribitka v višini 1,850 % z obveznostjo vračila v 360 zaporednih mesečnih anuitetah v višini, ki znaša ob sklenitvi pogodbe ██████████ z zapadlostjo glavnice ██████████ 2040,

- zaznamba neposredne izvršljivosti notarskega zapisa iz prejšnje alineje.

Tožena stranka je dolžna tožnici povrniti pravdne stroške v roku 15 dni, v primeru zamude z zakonskimi zamudnimi obrestmi od prve dne po izteku roka za prostovoljno izpolnitev obveznosti do plačila, vse pod izvršbo.

- III. Tožeča stranka je dolžna povrniti toženi stranki pravdne stroške v višini ██████████ EUR, v roku 15 dni od prejema pisnega odpravka te odločbe, v primeru zamude z zakonskimi zamudnimi obrestmi, ki tečejo prvi dan po poteku roka za prostovoljno izpolnitev obveznosti.

OBRAZLOŽITEV:

Tožba in navedbe tožeče stranke v pripravljalnih vlogah

1. Tožnik je dne ██████████ 2017 vložil tožbo zoper toženo stranko zaradi ugotovitve ničnosti notarskega zapisa SV ██████████ z dne ██████████ 2008, kreditne pogodbe št. ██████████ z dne ██████████ 2008 in sporazuma o zavarovanju kreditne pogodbe (v nadaljevanju: notarski zapis SV ██████████ ki je bila za ustanovljena za zavarovanje tožene stranke iz uvodoma navedenega kredita in vknjižena hipoteka z zaznambo neposredne izvršljivosti na nepremičninah pod vložno številko ██████████ parcelna št. ██████████ stanovanjska stavba ██████████ m², in gospodarsko poslopje ██████████ m² ter parcela št. ██████████ – ██████████ m², last tožnika. Tožnik je sklenil s toženo stranko kot banko v obliki notarskega zapisa kreditno pogodbo št. ██████████ z dne ██████████ 2008 (v nadaljevanju: Kreditna pogodba), katere predmet je stanovanjski kredit v znesku ██████████ CHF, kar znašalo na dan ██████████ 2008 ██████████ EUR, z rokom vračila v 360 mesečnih anuitetah z zapadlostjo vsakega prvega v mesecu, od katere je prva zapadla ██████████ 2010, zadnja pa ██████████ 2040. V kreditni pogodbi je bilo določeno da znaša obrestna mera 4,874 % letno in je sestavljena iz povprečja 3 in 12 mesečnega CHF LIBORJA in 1,85 % letno, efektivna obrestna mera na dana sklenitve pa je znašala 5,010% letno. Podredno je tožeča stranka zahtevala, da se notarskega zapisa SV ██████████ z dne ██████████ 2008, kreditne pogodbe št. ██████████ z dne ██████████ 2008 in sporazuma o zavarovanju kreditne pogodbe (v nadaljevanju: notarski zapis SV ██████████ razvežejo, in da je tožena stranka dolžna v roku 15 dni tožniku izstaviti

zemljiškoknjižno listino na podlagi katere bodo izbrisane hipoteke hipoteke pod ID pravice [redacted] pri glavni nepremičnini: katastrska občina [redacted] parcela [redacted] ID znak: parcela [redacted] in pod ID pravice [redacted] pri nepremičnini: katastrska občina [redacted] parcel [redacted] ID znak: parcela [redacted] ki sta bili vknjiženi v korist tožene stranke na podlagi notarskega zapisa sporazuma o zavarovanju denarne terjatve pod čl. 142 SPZ, opr. št. [redacted] z dne [redacted] 2008 za terjatev v višini glavnice [redacted] CHF z obrestno mero, ki ob sklenitvi znaša 4,874 % letno in je bila sestavljena iz povprečja 3 in 12 mesečnega Liborja (trenutno 3,024) in pribitka v višini 1,850 % z obveznostjo vračila v 360 zaporednih mesečnih anuitetah v višini, ki znaša ob sklenitvi pogodbe [redacted] CHF, z zapadlostjo glavnice [redacted] 2040 z zaznambo neposredne izvršljivosti notarskega zapisa ter tudi zahtevala, da ji tožena stranka povrne nastale pravdne stroške v roku 15 dni. Tožnik je s toženo stranko dne [redacted] 2008 sklenil kreditno pogodbo št. [redacted] katere predmet je bil stanovanjski kredit v znesku [redacted] CHF, z rokom vračila v 360 mesečnih anuitetah z zapadlostjo vsakega prvega v mesecu, od katerih je prva zapadla [redacted] 2010, zadnja pa [redacted] 2040 (moratorij). V kreditni pogodbi je bilo določeno, da obrestna mera znaša 4,874% letno in je sestavljena iz povprečja 3 in 12 mesečnega CHF LIBORJA plus 1,85% letno, efektivna obrestna mera na dan sklenitve pogodba pa je znašala 5,010% letno. Za zavarovanje denarne terjatve tožene stranke je bila na podlagi navedenega kredita ustanovljena in vknjižena hipoteka z zaznambo neposredne izvršljivosti, na nepremičninah pod vložno številko [redacted] [redacted] parcelna št. [redacted] [redacted] m2, [redacted] m2, in [redacted] m2 ter parcela št. [redacted] – [redacted] m2, last tožnika. Kredit je bil v danem primeru dan za prenovo/sanacijo nepremičnine, tožnik je pri sklenitvi pogodbe sodeloval kot potrošnik, ki je določen v ZPotk, kot fizična oseba, torej izven namena poklicne in pridobitne dejavnosti, zato je tožnika potrebno šteti kot potrošnika, ko v konkretnem primeru velja, da so pogodbene določbe, ki so v nasprotju z ZPotK in ki so v škodo potrošnika nične, nejasne ali nepopolne, določbe potrošniške pogodbe pa se ne uporabljajo, temveč se namesto njih uporabljajo določbe ZPotK, saj kreditiranje v tuji valuti v času veljavnosti po navedenem zakonu ni bilo mogoče, ker je bilo prepovedano po Zakonu o deviznem poslovanju, ki je v prvem odstavku 18. čl. izrecno predpisal, da rezidenti lahko sklepajo posle v tujih plačilnih sredstvih samo pod pogoji in na način, ki jih določa zakon. To je po oceni tožnika pomenilo, da je v času veljavnosti ZPotK veljala pravna ureditev, po kateri ni bilo dopustno skleniti potrošniških kreditov v tuji valuti in tudi ne uveljavljati zahtevka na izplačilo in vračilo kredita v tuji valuti, ampak le v domači. V danem primeru je tako tudi potrebno upoštevati predhodno odločbo Sodišča Evropske Unije v zadevi C-26/13, ki se tiče nedovoljenih pogojev v potrošniških pogodbah po Direktivi Sveta 93/13/EGS z dne 5. 4. 1993. Tožeča stranka je nadalje navedla, da ko banka – tožena stranka znesek kredita računa na podlagi CHF ob zapadlosti anuitet, bi tožena stranka kot

banka tožeči stranki, kot potrošnici ob sklenitvi pogodbe morala razkriti vse ključne podatke, ki so pomembni zavarovanje njenega položaja kot potrošnikov. Ta informacijska dolžnost zajema obveznost tožene stranke kot banke, ki je profesionalna oseba na svojem področju, da potrošniku kot laični osebi posreduje potrebne informacije na jasn in potreben način, da bi potrošnik lahko razumel vse možne rizike oziroma tveganja in bodoče obremenitve, ki ga lahko doletijo pri vračanju kredita. Gre za informacije o tveganjih, ki lahko razkrijejo resnično obveznost laičnega potrošnika, kar je razumljivo ob dejstvu, da je kreditojemalcem po naravi stvari same pogosto zelo mikavno, da potrošnikom prekrijejo resnična tveganja in obremenitve, ki izvirajo iz posamezne kreditne pogodbe, kar je tudi prvovrstna konkurenčna prednost banke v razmerju do laičnega potrošnika. Banka na primer izpostavi najnižjo (ugodno) obrestno mero, zamolči pa izredno izpostavljenost potrošnika zaradi tveganja, ki je povezano z najetjem kredita v CHF in slabitvijo tečaja EUR v razmerju do CHF, kot je to bilo tudi v obravnavanem primeru. V predmetni kreditni pogodbi je bilo določeno, da se glavnica vrača skupaj z obrestni vsak prvi dan v mesecu v mesečnih anuitetah po [REDACTED] CHF, če se primerja začetno stanje kredita na dan sklenitve pogodbe, torej na dan [REDACTED] 2008 po nakupnem tečaju tožene stranke, ko je tečaj CHF za 1 EUR znašal 1,648 in prvo anuiteto, ki jo je tožnik odplačal dne [REDACTED] 2008, ko je prodajni tečaj tožene stranke CHF za 1 EUR znašal 1,5587, je cena anuitete v višini [REDACTED] CHF znašala [REDACTED] EUR, cel kredit pa [REDACTED] EUR. Prodajni tečaj tožene stranke na dan [REDACTED] 2017 CHF za 1 EUR pa je znašal 1,1518, kar pomeni drastični porast obveznosti in je tako tožnikova obveznost iz naslova kredita po stanju v novembru 2017 znašala [REDACTED] CHF, torej [REDACTED] EUR, kar je celo več kot tedaj, ko je dobil izplačanega, čeprav tožeča stranka redno odplačuje predmetni kredit že skoraj deset let in je v tem času odplačal [REDACTED] EUR. Tožnik je dobil kredit izplačan v delih, kot je to določa predmetna kreditna pogodba in sicer dne [REDACTED] 2008 [REDACTED] EUR, dne [REDACTED] 2008 [REDACTED] EUR, dne [REDACTED] 2010 [REDACTED] EUR in dne [REDACTED] 2010 [REDACTED] EUR, skupaj torej [REDACTED] EUR. Ob upoštevanju takšne rasti tečaja in dobo vračanja kredita, bi tožnik samo na račun tečajnih razlik moral plačati znesek v višini, ki lahko doseže ali znatno preseže sam znesek kredita. Tako tožnik zaradi valutne klavzule v pogodbi, kljub plačilu anuitet, banki dolguje celo več kot ji je ob sklenitvi pogodbe, zaradi valutne klavzule v pogodbi oškodovan, tožena stranka pa je z valutno klavzulo iz tečajnih razlik pridobila veliko premoženjsko korist. Tožena stranka tožniku ni izplačala kredita v CHF, ampak v EUR, menjalni tečaj je uporabila le za obračun obveznosti tožnika kot kreditojemalca. Tožena stranka je kreditne pogodbe vezane na tujo valuto, to je CHF, sklepala s špekulativnim namenom, pri čemer v naprej vedela, da bo tečaj nihal v prid CHF, kar pa je tožniku ob sklenitvi pogodbe zamolčala. Tožena stranka je tožnika pripravila do tega, da je v času sklenitve kreditne pogodbe zaupal njenim nasvetom, da najame takšen kredit. Pri tem pa ni bil seznanjen, da iz historičnih podatkov razmerjih

valutnega para EUR-CHF za tako dolga obdobja dolgoročnih kreditov, kot je to v danem primeru, ni mogoče predvidevati. Ta vsebina nepredvidljivosti pa je v bančnih krogih znano dejstvo, saj iz nekaterih dopisov banke izhaja, da je Švicarska centralna banka SNB dne 15. 1. 2015 nepričakovano prenehala z vzdrževanjem tečaja CHF pri 1,2 CHF za EUR. Tožniku je bil kredit v CHF svetovan kot varen in ugoden, banke pa bi v teh primerih, morale kreditjemalce kot laične stranke poučiti, da na primer že minimalna simulacija padca EUR na proti CHF v višini 3% letno pri dolgoročnih kreditih znotraj prvega leta pomeni povečevanje glavnice na vkljub 12 mesečnih odplačilom kredita v istem letu. Tako po oceni tožeče stranke gre v takšnem primeru ne več za posojilo ampak za igro nesrečo, ko bi se ta primer moral še bolj zaostriti, kolikor je višji znesek kredita in daljše obdobje odplačevanja. V aleatornih pogodbenih razmerjih, kot je tudi predmetna kreditna pogodba, je za njihovo veljavnost nujno potrebno, da pri njihovem nastanku pri obeh pogodbenih strankah obstaja identično vedenje o rizikih, ki so predmet tveganja. Če od ena od pogodbenih strank pred sklenitvijo pogodbe pozna okoliščine obstoju gotovosti ali verjetnosti, da se bo določeni riziko, ki je v vsebini tveganega pravnega posla uresničil in tega vedenja ne posreduje nasprotni stranki, ali jo celo prepriča, da je verjetnost tega tveganja neznana ali da je ni, ali da je za obe stranki enaka, gre za neveljavno oziroma nično pogodbo. Banke so vedele in bi morale vedeti, da je mogoče in tudi verjetno, da bo EUR znatno izgubil na vrednosti v razmerju do CHF, potrošniki pa niso bili v takšnem razmerju oziroma položaju, ko bi lahko ustrezno ocenili možnost apreciacije CHF v razmerju do EUR. Jasno je, da je vsak povprečni potrošnik vedel, da lahko pride do določenih normalnih, tržnih nihanj vrednosti domače valute, ko je EUR makroekonomsko vezan na 19 različnih ekonomij, kar logično gledano pomeni, da ni absolutno nobene bojazni, da bi prišlo do večjih padcev v vrednosti EUR. Banke, ki so ponujale kredite, kot je predmetni kredit, so vedele ali bi morale in mogle vedeti, da je mogoče in tudi verjetno, da bo EUR znatno izgubil na vrednosti do CHF, pri čemer pa ta izguba ne bo vezana na dejansko inflacijo in izgubo EUR/CHF, saj spremembe tečaja valutnega para, niso bile neposredno vezane na delovanje finančnih trgov in domačo inflacijo oziroma padec vrednosti domačega denarja. Tožena stranka v konkretnem primeru ni izpolnila svoje pojasnjevalne oziroma informacijske dolžnosti do tožnika. Ob sklenitvi pogodbe je izpostavila predvsem najnižjo (ugodno) obrestno mero, zamolčala pa je dolgoročno izpostavljenost zaradi tveganja, ki je bilo povezano z najetjem dolgoročnega kredita v CHF in slabitvijo tečaja EUR v razmerju do CHF na dolgi rok, kar pa je neposredno vplivalo na večanje vrednosti glavnice in izjemni porasti mesečnih obrokov vračila kredita. V kreditni pogodbi ni nikjer zapisano, da tožnik potrjuje, da je seznanjen s tveganji, ki izhajajo iz sprememb tečaja. Tožnik se je sicer zavedal, da lahko pride do določenega nihanja tečaja, vendar mu je bil kredit pred njeno sklenitvijo v CHF v primerjavi z ostalimi krediti oziroma ponudbami kreditov tožene stranke predstavljen kot zelo ugoden. Po

drugi strani pa je tožena stranka bila že v letu 2005 s strani Banke Slovenije opozorjena na tveganja zadolževanja z vezavo na vrednost CHF. Banka Slovenija je na to opozarjala banke že v Poročilu o finančni stabilnosti iz leta 2005, čeprav je tega leta prihajalo do izgubljanja tečaja CHF na proti EUR, ko je zaradi velike tveganosti CHF, je mogoča realizacija tveganj pri komitentih. Naslednje opozorilo Banke Slovenije poslovnim bankam je bilo posredovano v juliju 2006, tam bilo zapisano, da morajo banke komitente popolno in jasno informirati o bančnih produktih, s poudarkom na tveganjih, katerim se izpostavljajo kreditorejmalci z najemom posojil v tuji valuti ter je od bank istočasno zahtevala, da morajo komitentom najprej predstaviti ponudbo svojih produktov v EUR. Naslednje opozorilo Banke Slovenije je bilo poslovnim bankam posredovano decembra 2007, bilo v tem opozorilu posebej zahtevano, da banke potencialnim posojilorejmalcem vedno predstavijo posojilo v EUR, bila v septembru 2008 na pobudo Banke Slovenije izdana zgibanka „Informacija o tveganjih najemanje kreditov v tuji valuti“, s katero pa tožeča stranka ni bila seznanjena. V kolikor bi tožena stranka opravila svojo pojasnilno dolžnost in bi tožnik bil seznanjen s tveganji, ki jih prenaša takšna kreditna pogodba, take kreditne pogodbe prav gotovo ne bi sklenil, saj gre za namreč za dolgoročni posel, izpostavljen določenim tveganjem, jasno pa je da takšnega tveganja ne bi prevzel nase. Tožnik s kapitalnimi tveganji najetega kredita v CHF ni bil seznanjen. Po njegovi oceni je šlo za t. i. toksični kredit in zavajanje tožene stranke, ki je izkoristila nevednost tožnika kot laične nasprotne stranke, pri čemer je izkoristila marketinški princip ugodne obrestne mere in nizkih stroškov, kar je prilagodila zahtevam trga, saj je takšne ugodne kredite ponujala za stanovanjski namen mladim družinam, s čimer pa je ta finančni instrument prilagodila zahtevam specifičnega trga dolgoročnih stanovanjskih kreditov za mlade družine ob ustvarjanju vtisa, da gre za ugodne kredite, prav zaradi stanovanjskega namena in njegove dolgoročnosti. Tožnik v tožbi še navaja, da tožena stranka tožniku ni predstavila podatkov o tveganosti valutnih menjav, s katerimi je sama zagotovo razpolagala, saj sodeč po prejetih opozorilih s strani Banke Slovenije. Poleg tega tožena stranka v sklenjeni kreditni pogodbi ni transparentno navedla niti razlogov in značilnosti mehanizma konverzije tuje valute v CHF, tožniku ni pojasnila, da lahko gre v primeru CHF in v okoliščinah finančne krize za zelo specifična tveganja, ki so povezana z izjemno majhnim valutnim območjem CHF, kar je v finančni stroki znana okoliščina, ki lahko bistveno vpliva na tečajna razmerja, torej opustila razkritje okoliščin, ki so vplivala na razumevanje riziko tožnika ob sklenitvi citiranih pravnih poslov, izkoriščanje okoliščine, da tožnik ni bil sposoben sam razumeti pomena tveganj, povezanih z najemom kredita v CHF, izkoriščanje nezadostne izkušnosti tožnika in njegovo obravnavanje v nasprotju z očitnimi okoliščinami nezadostne izkušnosti na njegovi strani, v naprejšnje vedenje tožene stranke o prerazporeditvi rizikov poslov na tožnika, izkoriščanje potreb tožnika, da pridobi kredit za reševanje stanovanjskega vprašanja, odsotnosti kavze. Tako so po oceni

tožeče stranke predmetni pravni posli sklenjeni s toženo stranko v skladu z določilom 39. člena OZ nični. Po 1. odst. 86. člena OZ je nična tudi pogodba, ki nasprotuje ustavi, prisilnim predpisom ali moralnim načelom, pogodba je nična tudi zato, ker nasprotuje temeljnim pravnim načelom OZ, ko je potrebno ničnost pogodbenega razmerja upoštevati v okviru pogodbene podlage. Sklenjeni pravni posli nimajo podlage oziroma je ta nedopustna, saj iz nje ne izhaja stopnja verjetnosti, da bi tožena stranka v razmerju do tožnika prevzela realna tveganja iz sklenjene pogodbe in da bi tožnik realno gledano lahko pričakoval ekvivalentno izpolnitev tožene stranke. Sklenjeni posli tako nasprotujejo temeljnim načelom obligacijskega prava – načelu enakopravnosti udeležencev v obligacijskih razmerjih iz 4. člena OZ, iz 5. člena OZ in tudi iz 3. člena OZ, ko so, kot je že tožeča stranka navedla pravni posli nični iz razloga 4. odst. 39. člena OZ in 1. odst. 86. člena OZ, na to pa je dolžno sodišče paziti po uradni dolžnosti. Poleg tega je tožeča stranka navedla, da gre tudi v danem primeru za oderuške pravne posle. Tožnik ni razumel same vsebine posla, s tovrstnimi posli ni imel nobenih izkušenj, ni bil sposoben razumeti tveganja v zvezi s takšnimi pravnimi posli, vse to pa je tožena stranka izkoristila, da je lahko dosegla nesorazmerno premoženjsko korist, ki po sedanjih projekcijah pomeni ekonomski propad tožnika. Poleg tega bi morala tožena stranka tožečo stranko seznaniti mehanizme prilagajanja mesečne anuitete in ga izrecno opozoriti na valutno tveganje, kar pa ni storila. Tako je Sodišče EU v svoji sodbi C-26/13 zavzelo stališče, da mora biti pogodbeni pogoj sestavljen v jasnem, razumljivem jeziku, pomeni ne samo, da mora biti zadevni pogodbeni pogoj za potrošnika slovnično razumljiv, temveč, da je v pogodbi transparentno pojasnjeno konkretno delovanje konverzije tuje valute, tako da potrošnik na podlagi natančnih in razumljiv meril oceni ekonomske posledice, ki iz tega zanj izhajajo, ko zahteve po transparentnosti pogodbenih pogojev, ki jih določa Direktiva 93/13/EGS, torej ni mogoče zožiti zgolj na njihovo formalno in slovnično razumljivost. Razlaga prava EU velja za vse evropske potrošnike, na navedeno Direktivo so pa vezana slovenska sodišča. Ob sklenitvi predmetne kreditne pogodbe je tudi prišlo do globalne ekonomske krize, zloma finančnih trgov in hudega padca EUR napram CHF, ki se je zgodil v letu 2009 in 2010, zlasti v EU, pri čemer se ta trend nadaljuje od leta 2010 dalje in se je hudo zaostril v začetku leta 2015, ob zadnje radikalnem padcu vrednosti EUR v razmerju s CHF, ko je to razmerje 1:1. Gre za zunanje okoliščine, ki jih v prvi polovici leta 2008, ko je bil predmetni pravni posel sklenjen, z vidika tožnika objektivno gledano ni bilo mogoče predvideti. Tožnik ni imel prav nobenih izkušenj s tovrstnimi krediti, v letu 2008 tudi ni zaznal nobenih znakov krize, na drugi strani pa je tožena stranka banka in specialist na področju bančnih poslov, ko so v teh specializiranih bančnih krogih bile znane napovedi nekaterih bančnih oziroma ekonomskih strokovnjakov o bodoči krizi in zlomu finančnih trgov. Prav tako je tudi splošno znano, da je ta padec vrednosti EUR napram CHF bila neposredna posledica hude gospodarske krize in je tako v konkretnem primeru utemeljeno

sklicevanje tožnika na klavzulo, rebus sicstantibus, saj je izpolnitev obveznosti tožnika v takšnih okoliščinah praktično povsem onemogočena zlasti, če predmetne posle in obveznosti, ki iz njih izhajajo, obravnavamo z vidika teorije kavze, načela enakovrednosti dajatev in načela pravičnosti. Pri tem je tudi še poudaril, da huda gospodarska kriza ni povzročila zgolj drastičnih sprememb na trgih, kar po sodni praksi že samo po sami zadošča za uporabo 112. člena OZ, saj tožnik nima možnosti, da bi kakorkoli iz svojega premoženja zagotovil odplačilo kredita, ki se konstantno povečuje in je tudi negotovo, kakšen bo ta znesek ob dokončni zapadlosti. Po oceni tožnika je kreditna pogodba z vidika njene narave visokega tveganja sprejemljiva samo v normalnih cikličnih gibanjih v gospodarstvu, s katerimi lahko pogodbene stranke računajo, nikakor pa ne v primeru gospodarske krize. Tako je tožeča stranka predlagala, da naj se ugotovi ničnost, podredno pa, da naj se sklenjeni posli z toženo stranko, zaradi uporabe določil 112. člena OZ razvežejo. Poleg tega je tudi predlagal, da naj tožena stranka poravna nastale stroške tožeči stranki. Tudi iz nadaljnjih pripravljanih vlogah izhaja, da tožena stranka, kreditojemalcem ni ponudila nobene zaščite pred valutnim tveganjem, tudi navajala sodbo SEU C-186/16 z dne 20. 9. 2017 zadevo Andriciu, glede zahteve po jasnosti in razumljivosti pogodbenega pogoja, ko iz citirane sodbe izhaja, da mora banka navesti tudi mogoče spremembe menjalnih tečajev in tveganja v zvezi s sklenitvijo posojila v tuji valuti.

Odgovor na tožbo in navedbe tožene stranke

2. Tožena stranka je v odgovoru na tožbo navedla, da sicer drži, da sta pravdni stranki in sicer tožnik kot kreditojemalec in tožena stranka kot kreditodajalka dne [redacted] 2008 sklenili pogodbo o potrošniškem hipotekarnem kreditu št. [redacted] (v nadaljevanju besedila: Kreditna pogodba), ki je bila skladno z zakonodajo sklenjena v obliki notarskega zapisa SV [redacted] z dne [redacted] 2008. Tožniku je bil odobren kredit v višini [redacted] CHF, ki pa se je skladno s kreditno pogodbo izplačal v EUR, pri čemer se je za konverzijo valut uporabil nakupni tečaj tožene stranke. Znesek odobrenega kredita je bil tožnik dolžan vrniti v 360 zaporednih mesečnih anuitetah, katere so bile določene v CHF iz razloga ker je šlo za kredit v CHF, pri tem pa je višina mesečne anuitete znašala [redacted] CHF, kar je v skladu z [redacted] členom Kreditne pogodbe. Iz odgovora na tožbo nadalje izhaja, da tožnik z nobeno besedo ne omenja, da je bil med pravdnima strankama dogovorjen moratorij na odplačilo glavnice po kreditni pogodbi in sicer za obdobje do [redacted] 2010, kar pa je pomenilo, da je tožnik v obdobju od [redacted] 2008 do [redacted] 2010 odplačeval obresti na podlagi izstavljenih faktur, ko je prvi celoten obrok, ki je vseboval plačil glavnice kot plačilo obresti zapadel v plačilo dne [redacted] 2010. V zvezi z višino obrokov ob upoštevanju s kreditno pogodbo dogovorjene pogodbene obrestne mere je le ta znašala [redacted] CHF, kar je na dan [redacted] 2008 predstavljalo [redacted] EUR, ob zapadlosti prve celotne anuitete dne [redacted] 2010, ob upoštevanju obrestne mere, je ta znašala [redacted] CHF, kar je ob upoštevanju

menjalnega tečaja pomenilo [REDACTED] EUR. Po oceni tožene stranke to pomeni, da sprememba tečaja CHF/EUR ob sklenitvi pogodb, ob upoštevanju tečaja [REDACTED] 2018, tožena stranka ni imela nobenega vpliva na možnost tožnika glede plačila mesečnih anuitet. Pri tem iz odgovora na tožbo izhaja, da je tožnik vzel kredit za investicijo in obnovo starejše hiše v [REDACTED] pri čemer je bil njegov namen, da hišo v celoti obnovi in jo kasneje proda na trgu. Obnovo je izvajalo njegovo podjetje [REDACTED] katerega lastnik in istočasno direktor je bil tožnik, to podjetje je bilo ustanovljeno v letu [REDACTED] iz sodnega registra pa je bilo izbrisano v letu [REDACTED] ga vzel z namenom obnove starejše hiše z namenom nadaljnje prodaje – le, ko je obnovo izvajalo njegovo podjetje, ko je po oceni tožene stranke imel tudi precej neformalnega ekonomskega znanja, in tožnik tako k obnovi nepremičnine ni pristopil kot običajni potrošnik, saj je ž [REDACTED] pri sklepanju kreditne pogodbe že ob povpraševanju za kredit povedal, da je ta kredit namenjen za obnovo stare hiše v [REDACTED] katero bo po obnovi prodal, ker gre za velik potencial zaslužka pri tem poslu, glede na zanimanje [REDACTED] za nakup nepremičnin v [REDACTED]. Ob sklenitvi pogodbe je bil tožnik zaposlen na [REDACTED] živel skupaj s partnerko, poleg osebnega dohodka pa je tudi prejemal prihodke iz oddaje stanovanja in dodatne prihodke iz naslova lastništva navedenega podjetja. Tožniku je bil kredit izplačan sukcesivno in sicer v obdobju od [REDACTED] 2008 do [REDACTED] 2010. Kredit je bil tožniku izplačan v EUR, kot je bilo dogovorjeno s pogodbo, pri čemer je imel tožnik možnost zahtevati plačila kredita v CHF. Tako je tožena stranka v odgovoru na tožbo najprej ugovarjala namen kreditne pogodbe, pri tem izrecno prerekala in navajala, da tožnika ni mogoče šteti kot potrošnika, saj je kredit vzel za to, da s svojim podjetjem obnovi nepremičnino, ki bi jo v nadaljevanju prodal. To pa pomeni, da z najetjem kredita ni reševal niti svojega stanovanjskega problema, niti stanovanjskega problema katerekoli druge fizične osebe, temveč je bil kredit vzeti izključno iz razloga, da ustvari dobiček, kar pomeni, da je bil vzeti za pridobitno dejavnost, to pa pokaže, da ne pridejo v konkretnem primeru ni mogoče uporabiti določb, ki se nanašajo na varovanje potrošnika, kot to utemeljuje tožnik. Nadalje je tožena stranka navedla, da je v času trajanja sporne kreditne pogodbe bil tožnik [REDACTED] 2011 z dopisom opozorjen na tveganja v zvezi s kreditom, ki ga je imel v CHF in sicer, da je kot imenik kredita izpostavljen valutnemu tveganju, kar v primeru krepitve tuje valute pomeni višanje anuitete in višanja salda kredita v EUR, bil z vsebinsko enakim dopisom opozorjen v [REDACTED] 2012, v [REDACTED] 2016 pa v telefonskem kontaktu bila tožniku ponovno izpostavljena možnost zamenjave valute kredita, pri tem pa se je cinično odzval, zakaj mu banka šele sedaj ponuja zamenjavo ne pa prej, ko je bil tečaj ugodnejši. Tožena stranka je še navedla, da kredit po predmetni kreditni pogodbi ni bil prvi kredit tožnika, ki je vzel v tuji valuti, saj iz informacij iz SISBON-na izhaja, da je tožena stranka pridobila pred odobritvijo kredita informacijo, da je tožnik dne [REDACTED] 2007 sklenil kreditno pogodbo za [REDACTED] CHF, pri čemer pa je bil njegov obrok [REDACTED] EUR, kar je preračunano v EUR

pomenilo [REDACTED] EUR. Ta kredit je tožnik pridobil s sklenitvijo kreditne pogodbe s sedaj banko [REDACTED]. Prav tako iz odgovora na tožbo izhaja, da valutna klavzula oziroma vračanja kredita v tuji valuti oziroma v kateri je bil sklenjen, ne pomeni cene za uporabo izposojenega denarja. Iz sporne kreditne pogodbe izhaja, da je bil kredit odobren v tuji valuti in se v tuji valuti tudi vrača, pri čemer je tožeča stranka dolžna vrniti izposojen znesek skupaj z pogodbenimi obrestmi, ki so določene v 11. odstavku 1. člena Pogodbe. Po oceni tožene stranke tako v danem primeru omejitev EOM v smislu ZPOKT in domneva oderuških obresti, se presoja glede na stanje ob sklenitvi pogodbe, ne pa na morebitne spremembe povprečnih obrestnih mer pri bankah in hranilnicah, in spremembe višine zakonite obresti v času trajanja pogodbe. To pa pomeni, da v primeru dogovorjene sprejemljive pogodbe obrestne mere pri kreditu v EUR, ki je določena na mesečni EURIBOR plus pribitek določen v odstotkih, pri čemer je EURIBOR trenutno negativen, pride v času trajanja pogodbenega razmerja zaradi rasti EURIBOR-ja do situacije, da bodo pogodbeno dogovorjene obresti za več kot 50% presegale zakonite zamudne obresti, kar pa tudi ne bo imelo za posledico domneve oderušta in ničnosti pogodbe. Pri tem je tudi tožena stranka še navedla, da je v konkretnem primeru v predpogodbeni fazi v celoti zadostila informacijski dolžnosti, tako da je tožnik ob upoštevanju vseh okoliščin, ki ji v zvezi s tem izpostavlja tudi sodba Sodišča EU C-186/16, to je splošnega znanja potrošnika v primeru tožnika, javno dostopnih informacij, eventualnega oglaševanja produkta, tožnik dobil zadostne informacije za sprejem poučene in preudarne odločitve. To pa pomeni, da je pred sklenitvijo razpolagal z vsemi ustreznimi informacijami, ki vplivajo ali bi lahko vplivale v nadaljevanju na njegov položaj v zvezi s sklenjenim pravnim poslom. Po stališču Sodišča EU mora nacionalno sodišče pri splošnih pogojih upoštevati tako njihovo besedilo, kot druge okoliščine zlasti oglaševanje in predpogodbene informacije kreditodajalca, s čimer je tožena stranka zadostila v 5. členu predmetne Kreditne pogodbe. Poleg tega je bil tožnik v predpogodbeni fazi opozorjen na možnost spremembe CHF/EUR in na posledice, ki jih spremembe tečaja potegne za seboj, to je spremembe višine mesečnega obroka in spremembo višine preostale še neplačane glavnice. Tožnik je vzel kredit v tuji valuti, to je v CHF in je zato dolžan v navedeni valuti tudi obveznost vrniti, pri čemer je njegova mesečna obveznost določena in se vseskozi preračunava v CHF. Po oceni tožene stranke je tako tožnik spregledal, da do [REDACTED] v času moratorija, ko je izključno plačeval obresti, da ga to ni motilo, kot ga tudi ni motilo zvišanje preostanka glavnice ob tečaju na dan [REDACTED] 2015, ki je bil še za 10% bolj neugoden za tožnika, pri čemer je bil že tretjič opozorjen, da sprememba tečaja lahko vpliva na višino anuitete, kot višino preostanka glavnice. Prav tako je tožena stranka ugovarjala navedbam tožnika v tožbi, da naj bi tožena stranka posledično zaradi apreciacij CHF nasproti EUR dosegla dobiček, kar pa ne drži, donos, ki ga je dosegla tožena stranka, kar pa je običajno pri kreditiranju, predstavlja razliko med obrestno mero, po kateri banka

izposodi denar in obrestno mero, po kateri denar posodi kreditojemalcu. Tožena stranka namreč CHF ni kupila v naprej ali kupila opcije na navedeno valuto, temveč si je Erste Bank izposoja CHF odvisno od obsega kreditov, ki jih je plasirala na trg, tudi kredite vračala v CHF, kar pomeni, da je tožena stranka v enakem položaju kot kreditojemalci, ki so vzeli kredit v CHF. Tudi tožena stranka nosi riziko rednega vračila kredita in riziko poplačila kredita z zavarovanjem v kolikor kredit ne bo vrnjen, pri čemer bo kupnina za nepremičnino na kateri je ustanovljena hipoteka plačana v EUR napram tečaja CHF/EUR. Prav tako je tožena stranka še navedla, da naj bi tožena stranka tožečo stranko pripravilo do tega, da je v času sklenitve sporne pogodbe zaupal njenim nasvetom, naj najame kredit v CHF, da te navedbe ne držijo, saj tožena stranka produkta kreditiranja v CHF ni oglaševala, tožnik je že pred sklenitvijo sporne kreditne pogodbe s toženo stranko imel sklenjeno kreditno pogodbo pri drugi banki, tudi vezano na CHF, kot tudi poslovna politika tožene stranke nikoli ni bila takšna, da bi tožena stranka ponudila svojim strankam v CHF, temveč nasprotno primarno ponudila kredit v EUR, kar tudi dokazujejo navodila delavcem tožene stranke, ki so bila obvezna za delavce, ki so bili zaposleni kot svetovalci pri sklepanju kreditnih pogodb. Tožena stranka je že v [REDACTED] 2008 pripravila predavanje „Pasti zadolževanja v švicarskih frankih“, tudi v istem obdobju pripravila brošuro CHF krediti, že [REDACTED] 2007, torej pred odobritvijo kredita tožeči stranki, pa je tožena stranka tudi izdala delovna navodila za zaposlene glede izračunavanja bonitete strank, v zvezi s tem pa je bilo tudi navedeno, da mora imeti stranka pri kreditu v CHF za 20% boljše kreditno sposobnost, kot stranka, ki najema enako visoko posojilo v EUR. To vse je bilo upoštevano pri tožniku, saj je njegov razpoložljiv dohodek znašal [REDACTED] EUR, med tem, ko je njegov mesečni obrok preračunan v EUR ob sklenitvi pogodbe znašal [REDACTED] EUR. Tako je kreditojemalec odobreno posojilo v CHF dobil težje kot v EUR, v kolikor bi bil interes tožene stranke prodati čim več kreditov tuji valuti, si takšne omejitve tožena stranka ne bi postavila. To pa pomeni, da kreditojemalec, čigar kreditna sposobnost ni bila dovolj za najetje kredita v EUR, ni mogel namesto ali zaradi tega najeti kredita v CHF. Vse to dokazuje, da trditve tožnika, da je bil napeljan k sklenitvi sporne kreditne pogodbe ne držijo. Poleg tega je tožena stranka še navedla, da tožniku kredit ni bil nikoli predstavljen kot ugoden in varen, temveč korektno s vsemi ekonomskimi in pravnimi posledicami, tako da je samostojno sprejel odločite za kredit v CHF, pri tem pa bil seznanjen z vsemi relevantnimi informacijami. Poleg tega tožena stranka tudi ni zamolčala ničesar kar je vedela ali bi lahko vedela v zvezi z bodočim gibanjem tečaja CHF/EUR, ni pa v zvezi s tem dajala nobenih prognoz. To tudi izhaja iz poročila Banke Slovenije iz junija 2005, kjer analiza poročila pokaže, da za banke pomeni valutna klavzula vezana na švicarski frank zelo majhen delež bilančne vsote in so v njej relativno izravnane, za komitente bank pa je lahko izpostavljenost tečajnemu tveganju velika, še posebno ob upoštevanju, da je švicarski frank trenutno na relativno nizkih ravneh in da je glede na tečaje terminskih pogodb v

prihodnje pričakovati njegovo apreciacijo. Tako so bila pričakovanja in ne napovedi v poročilu za zvišanje vrednosti v CHF utemeljena v terminskih pogodbah, to pa je izvedeni finančni instrument, ki se uporablja tako za trgovanje kot tudi za varovanje pred tveganji, kot tudi za špekulativne namene. Pri tem pa je dejstvo, da so bile kreditne pogodbe v CHF s potrošniki s strani tožene stranke sklenjene oziroma so se začele sklepati v drugi polovici 2007. Za nastanek finančne krize v EU v letih od 2008 dalje ni vedel nihče, nihče tudi v letu 2005 ni mogel napovedati odstop Švicarske nacionalne banke od fiksiranega tečaja, do česar je prišlo 10 let kasneje. Finančne krize tudi ne napoveduje Poročilo Banke Slovenije iz leta 2005. Prav tako je tožena stranka še navedla, da Poročilo o finančni stabilnosti Banke Slovenije iz maja 2006 in maja 2007 ne napoveduje ali so bila pričakovanja Banke Slovenije, da bo v prihodnosti prišlo do dviga tečaja CHF nasproti EUR, na nepričakovanost spremembe tečaja v letu 2015 pa je bila banka seznanjena šele v tem letu in tako je popolnoma neresno trditi, da bi lahko tožena stranka desetletje pred ukrepom Nacionalne švicarske banke vedela za gibanje tečaja CHF nasproti EUR v prihodnosti. Tudi iz dopisa Banke Slovenije z dne 4. 7. 2006 pokaže, da je Banka Slovenija predlagala, da banke pripravijo izračune, simulacije za primer pozitivnih in negativnih trendov in tako tožena stranka v nobenem primeru kreditiranja v CHF stranka ni dajala informacij o obliki predvidevanj ali pričakovanj glede gibanja tečaja, to ni bila niti dolžna, glede na navodilo Banke Slovenije. V času, ko ZPotK še ni uredil pojasnjevalne dolžnosti kreditodajalcev v primeru kreditov v tuji valuti, glede dolžnosti opozorila kreditodajalca, da se ob spremembi tečaja lahko spremenijo tudi predvideni zneski posameznih plačil, ko se je ta dolžnost uporabljala z novelo predmetnega zakona od 20. 12. 2007. Prav tako je tožena stranka navedla, da je trditev tožnika o nedopustnosti pravne podlage sporne kreditne pogodbe, ker iz nje ne izhaja zadostna stopnja vrednosti, da je tožena stranka prevzela realna tveganja iz sklenjene pogodbe in da bi tožnik realno gledano pričakoval ekvivalentno izpolnitev tožene stranke, saj so bili kreditni posli, kot tudi predmetna kreditna pogodba dopustni pravni posli, tako na podlagi v času sklenitve kreditne pogodbe veljavnega ZPotK, kot na podlagi v času sklenitve sporne pogodbe veljavnega Zvopt, ki sta bila skladna s takrat veljavno zakonodajo EU. Prav tako je tožena stranka še v odgovoru na tožbo navedla, da tožeča stranka zelo pavšalno trdi, da je predmetna kreditna pogodba oderuški pravni posel iz razloga, ker ni razumela vsebino posla in s tovrstnimi posli ni imela izkušenj, in ravno to naj bi tožena stranka izkoristila, da doseže nesorazmerno premoženjsko korist. Po oceni tožene stranke v konkretnem primeru ni podan objektivni element oderuštv kot tudi ne subjektivni element oderuštv, saj tožena stranka ni zlorabila neugodnega položaja, stiske, težkega premoženjskega stanja tožeče stranke, ki ni bila v takem položaju niti ob sklenitvi kreditne pogodbe niti danes. Potrebno je upoštevati razloge sklenitve kreditne pogodbe, tožena stranka ocenjuje, da tožnik ni bil neizkušen, saj je sam ob sklenitvi predmetne pogodbe že imel sklenjeno kreditno

pogodbo za kredit v CHF pri drugi banki. Poleg tega ni bil odvisen od tožene stranke, pri čemer je bila tožena stranka ena zadnjih bank, ki je glede na zahteve trga pod že opisanimi pogoji komitentom omogočila sklenitev kreditne pogodbe v CHF. Tožeča stranka tudi ni bila lahkomišelna, nasprotno, kredit je vzela z točno določenim namenom in ciljem, pri tem pa se tožnik tudi sklicuje na spremenjene okoliščine, kar utemeljuje z globalno ekonomsko krizo, kar zanj pomeni neposredno grožnjo njegove eksistence. To pa po oceni tožene stranke ne drži, saj po vedenju tožene stranke ima tožnik na voljo vsaj dve nepremičnini, ki jo lahko proda in takoj poplača kredit, v koliko bi to želel, poleg tega pa tožnik tudi ni odreagirал v letu 2011, 2012 oziroma 2015, torej je vedel, da je izpostavljen riziko spremembe tečaja, katerega je sprejel na podlagi samostojne odločitve in da posledično temu razlogu ne more oceniti, koliko bo v končni posledici plačal iz naslova kredita. Tudi glede na pretekla gibanja tečajev ni mogoče napovedati bodočih gibanj tečajev, kar pa pomeni, da informacija o gibanju tečaja med valuto v kateri kreditorejmalci prejema prihodke in med valuto v kateri bo vzeta kredit, potencialnim kreditorejmalci v tuji valuti ne koristi oziroma na podlagi te informacije ne more sprejeti odločitve, ki bi se z določeno stopnjo gotovosti v bodoče izkazala za ekonomsko pravilno. Res je CHF na proti EUR naraščal močnejše od tržnih pričakovanj, pri tem pa komercialne banke v letu 2008 oziroma 2009 niso mogle predvideti tržnih informacij rasti CHF nasproti EUR. Šele odločitev Švicarske centralne banke 15. 1. 2005, kjer je prišlo do korekcije termenskega tečaja, ki se je izkazala za nepričakovano, saj če bi trg to odločitev Švicarske centralne banke pričakoval, bi se to odrazilo v ceni oziroma gibanju termenskega tečaja EUR/CHF. Direktiva 93/13/ES o nepoštenih pogodbenih pogojih in prenos te direktive v slovenski pravni red izrecno poudarja, da direktiva iz presoje poštenosti izključuje opredelitev glavnega predmeta pogodbe ter razmerje med ceno vrednosti blaga in storitve, če so pogoji sestavljeni v jasnem in razumljivem jeziku. Tožena stranka tako meni, da je tožbeni zahtevek neutemeljen že po samem temelju, izrecno se protivi primarnemu in podrednemu tožbenemu zahtevku, zlasti v točki [REDACTED], kjer tožeča stranka zahteva, da se ji naloži plačilo zneska, pri tem je tožena stranka mnenja, da je tožba v tem delu nesklepčna in da jo je potrebno v vsakem primeru zavreči, saj je v tem tožbeni zahtevek izpolnitveni, katerega ima tožnik kot dolžnik po kreditni pogodbi, nima pa ga tožena stranka kot upnica iz te kreditne pogodbe. Tako je tožena stranka predlagala, da se tožbeni zahtevek v točkah 1., 2., 3. primarnega in podrednega tožbenega zahtevka zavrne in zavrne pod točko 2., primarnega in podrednega zahtevka, poleg tega pa naj sodišča tožeči strank naloži plačilo nastalih pravnih stroškov.

Umik dela tožbenega zahtevka

3. Tožeča stranka je tekom pravnega postopka in sicer na naroku za glavno obravnavo dne [REDACTED] 2019 umaknila tožbo v svoji 2. točki primarnega in

podrednega tožbenega zahtevka, s katerim je v tožbi zahtevala, da je tožeča stranka dolžna toženi stranki plačati znesek [REDACTED] EUR v roku 15 dni in pod izvršbo, pri tem pa se je tožena stranka, kot to izhaja iz vsebine zapisnika na naroku za glavno obravnavo dne [REDACTED] 2019 strinjala oziroma z njim soglašala, zaradi česar je sodišče umik 2. točke primarnega in 2. točke podrednega tožbenega zahtevka vzelo v na znanje in pravní postopek v tem delu ustavilo, kar je v skladu z določilom 3. odst. 188. člena Zakona o pravnem postopku in pri tem sklenilo, kot to izhaja iz izreka navedenega sklepa.

Dokazni sklep

4. Sodišče je v dokazne namene vpogledalo in prebralo v pogodbo o potrošniškem hipotekarnem kreditu št. [REDACTED] z dne [REDACTED] 2008, v notarski zapis SV [REDACTED] z dne [REDACTED] 2008, v sklep Višjega sodišča v Mariboru I Ip 289/2017 z dne 14. 6. 2017, v izpis prometa terjatev tožene stranke z dne [REDACTED] 2017, v izpisek Poročila o finančni stabilnosti Banke Slovenije, junij 2005, v dopis Banke Slovenije z dne 4. 7. 2006, v v dopis Banke Slovenije z dne 19. 12. 2007, v zloženko Avstrijske narodne banke (OeNB) in Avstrijskega nadzornega organa za finančne trge (FMA) iz leta 2006 ter 2011 s prevodom v slovenski jezik, v obvestilo Udruga Franak z dne 26. 9. 2017 v prevodu, v zapis vodje službe za trgovanje z devizami in gotovino [REDACTED] z dne [REDACTED] 2002, v letak Banke Slovenije, september 2008, v odločbo Višjega sodišča v Republiki Sloveniji, VSL Sodba I Cp 1507/2010, v računovodske izkaze za [REDACTED] [REDACTED] v obrtno dovoljenje z dne [REDACTED] 2014, v spričevalo o zaključnem izpitu z dne [REDACTED] 2007, v izpis evidence o končni izobrazbi z dne [REDACTED] 2007, v dopis [REDACTED] v zadevi [REDACTED] z dne [REDACTED] 2016, v prepis zvočnega posnetka z dne [REDACTED] 2016, v zadevi [REDACTED] Okrožnega sodišča v [REDACTED] v prepis zvočnega posnetka izpovedbe [REDACTED] v zadevi P [REDACTED] z dne [REDACTED] 2016, v prepis zvočnega posnetka izpovedbe prič [REDACTED] n [REDACTED] z dne [REDACTED] 2017, v sodbo Višjega sodišča v Ljubljani I Cp 1218/2017 z dne 20. 12. 2017, v prevod francoskega članka z dne 5. 11. 2015, v izpisek iz letnega poročila [REDACTED] za poslovno leto 2006, v letno poročilo [REDACTED] za leto 2008, v poročilo Banke Slovenije o finančni stabilnosti, maj 2007, v pravno mnenje Inštituta za ustavno pravo z dne 6. 5. 2017, ki sta ga izdelala Boštjan M. Zupančič in dr. Ciril Ribičič, v letno poročilo [REDACTED] z dne [REDACTED] 2009 s prevodom relativnega dela, v strokovni članek Thomasa J. Jordana z dne 25. 9. 2009 s prevodom relativnega dela, v strokovni članek Carlosa Lenza in Marcela Savioza z dne 6. 12. 2009 z relativnim prevodom, v strokovni članek mag. Tatjane Šuler, objavljen v poročilu Banke Slovenije, maj 2007, v strokovni članek Carlosa Lenze in Marcela Savioza z dne 16. 12. 2009 s prevodom relativnega dela in članek [REDACTED] z dne [REDACTED] 2002 s prevodom ter članek Udruga Franak z dne 26. 9. 2017 s prevodom, v zapisnik Okrožnega sodišča v Mariboru v zadevi III P 135/2018 z dne 16. 1. 2019,

v graf gibanja tečaja CHF/EUR od leta 1953 do 2015, v izjavo bančnega uslužbenca [redacted] z dne [redacted] 1. 2019, v elektronsko sporočilo z dne 5. 3. 2019, v letno poročilo [redacted] leto 2007, v letno poročilo Banke [redacted] leto 2008, v letak „Gradnje bivanja“, v posnetek spletne strani [redacted] v spletni naslov, v vmesno sodbo Okrožnega sodišča v Novi Gorici z dne [redacted] 2019, v pisno izjavo s strani tožeče stranke predlagano pričlo [redacted] v dopis banke, v pisno izjavo [redacted] z dne [redacted] 2019, v tabelo gibanja višine anuitete po kreditni pogodbi v CHF o [redacted] 2008 do [redacted] 2018 in višino obroka preračunanega v EUR na dan [redacted] 7. 2008 [redacted] 2010 in [redacted] 2018, v tabelo plačil tožnika po kreditni pogodbi od [redacted] 2008 dalje do vključno [redacted] 2018, v konto kartico za kreditno pogodbo lastnika posla št. [redacted] z dne [redacted] 2018, v izpisek iz poslovnih knjig po pogodbi št.: [redacted] na dan [redacted] 2018, v obračun deviznih obresti z dne [redacted] 2018, v predlog za odobritev kredita z dne [redacted] 2008, v potrdilo delodajalca tožnika z dne [redacted] 2008, v potrdilo o izplačilu kredita po kreditni pogodbi, v zgodovinski izpisek iz poslovnega registra za družbo [redacted] v cenitev nepremičnin z dne [redacted] 2008, v cenitev nepremičnin z dne [redacted] 2010, v vzorec dopisa označen s št. 1, v vzorec dopisa označen s št. 2, v seznam nalogov/terminov Banke [redacted] na dan [redacted] 2018, v vpogled vnosa obvestil tožnika v sistemu tožene stranke (4 x), v vpogled v sistem SISBON za tožnika na dan [redacted] 2008, v kreditne pogodbe o švicarskih frankih – pravni vidiki prof. dr. Damjana Možine, v tečajno listo tožene stranke na dan [redacted] 2015, v graf prikazovanja razmer med valutami, v dovoljenje Banke Slovenije d. d. za opravljanje bančnih storitev, v zaključnice za obdobje od [redacted] 2007 do [redacted] 2008, v gibanje LIBOR-ja v obdobju od decembra 2007 do januarja 2017, v amortizacijski načrt [redacted] z dne [redacted] 2008, v amortizacijski načrt [redacted] z dne [redacted] 2008, v brošuro Banke [redacted] „Pasti zadolževanja v švicarskih frankih“, v brošuro Banke [redacted] „CHF krediti“, v delovna navodila Banke [redacted] v poročilo Banke Slovenije, junij 2005, v poročilo Banke Slovenije, maj 2006, v poročilo Banke Slovenije, maj 2007, v depeše Veleposlaništva RS Banki Slovenije d. d. z dne 16. 1. 2015, v ekonomsko mnenje „Kreditni v švicarskih frankih“, oktober 2017, v dnevno tečajnico Banke Slovenije d. d. na dan 14. 3. 2007, v dnevno tečajnico Banke Slovenije d. d. na dan 18. 7. 2008, v notarsko listino [redacted] z dne [redacted] 2007, v poročilo Banke Slovenije d. d., maj 2008, v dnevno tečajnico Banke Slovenije d. d. na dan 1. 10. 2007, v dnevno tečajnico Banke Slovenije d. d. na dan 31. 3. 2008, v članek mag. Tatjane Šuler „Tveganost posojil v švicarskih frankih“, v kopijo dela knjige „Pravo in politika sodobnega varstva potrošnikov“ stran 420-422, v najemno pogodbo za stanovanje z dne [redacted] [redacted], v scoring – predlog kredit za fizične osebe, v prepis zvočnega posnetka z dne [redacted] 2017, v zadevi [redacted] Okrožnega sodišča v Ljubljani, v izpisek transakcijskega računa za tožnika, v seznam odplačil [redacted] v času trajanja kredita v CHF, v članek dr. Jorga Sladiča „Še o teoriji predpogodbenih

informativskih in pojasnilnih dolžnosti“, v intervju prof. dr. Mojmira Mraka, v listino o gibanju višine anuitete za kreditojemalko [REDACTED] v dopis ZBS z dne 13. 6. 2017, v dopis Banke Slovenije d. d. z dne 19. 6. 2017, v depeše Veleposlaništva RS z dne 16. 1. 2015, v uradni tečaj Narodne banke FLRJ v obdobju od 1946-1973, v graf gibanja tečaja CHF/DEM od leta 1953-2019, v dopis Banke Slovenije d. d. z dne 15. 3. 2019, v brošuro Evropske komisije, v listino [REDACTED] o prisotnosti udeležencev, v članek avtorja D. L. z naslovom „Nepredstavljivo bogastvo najpremožnejših družin na svetu“ z dne 12. 8. 2019, v dnevno tečajnico Banke Slovenije d. d. na dan 31. 12. 2008, v članek avtorja Janeza Tomažiča z naslovom „Tečaj franka ugoden za imetnike posojil v frankih, v obvestilo nadzornega organa Avstrijske narodne banke s prevodom v slovenski jezik, v informacije o tveganjih najemanja kreditov v tuji valuti Banke Slovenije d. d., v menjalni tečaj Evropske centralne banke z dne 10. 9. 2001, v menjalni tečaj Evropske centralne banke z dne 10. 10. 2001, v menjalni tečaj Evropske centralne banke z dne 10. 12. 2001, v menjalni tečaj Evropske centralne banke z dne 10. 9. 2003, v notarski zapis [REDACTED] z dne [REDACTED] 2007, amortizacijske načrte, tudi prebralo izpovedbo tožnika, izpovedbe zaslišanih prič [REDACTED]

5. Sodišče pri tem pripominja, da so pravdne stranke dolžne na prvem naroku za glavno obravnavo navesti vsa dejstva, ki so potrebna za utemeljitev njihovih predlogov, ponuditi dokaze, ki so potrebni za ugotovitev njihovih navedb, in se izjaviti o navedbah in ponujenih dokazih nasprotne stranke. Stranke pa lahko tudi po prvem naroku za glavno obravnavo navajajo nova dejstva, predlagajo nove dokaze in uveljavljajo ugovore zaradi pobota in zastaranja, vendar le, če jih brez svoje krivde niso mogli navesti na prvem naroku ali če njihova dopustitev po presoji sodišča ne bi zavlekla reševanja spora, kar je v skladu z določilom 1. in 3. odst. odstavka 286. člena Zakona o pravdnem postopku. Kot izhaja iz podatkov v spisu, je bil prvi narok za glavno obravnavo opravljen dne [REDACTED] 2018, kjer je bil tudi sprejet sklep, da se prvi narok za glavno obravnavo konča. Tožnik je tako po končanem prvem naroku predložil še dodatno listinsko dokumentacijo (priloge v spisu A 34 do A 41 in A 44), ko pri tem sodišče ugotavlja da zapisnik o naroku z dne [REDACTED] 2019, izjave bančnega uslužbenca z dne [REDACTED] 2019, elektronsko sporočilo z dne [REDACTED] 2019, ni mogla ponuditi že prej, ostale listinske dokazi pa bi predložila lahko do konca prvega naroka za glavno obravnavo. Tudi tožena stranka je po končanem prvem naroku za glavno obravnavo predložila še dodatno listinsko dokumentacijo (priloge v spisu B 44 do B 66), ko tudi nekaterih listinskih dokazov ni brez lastne krivde mogla ponuditi že prej in sicer dokaznih listine (B 46, B 48, B 55, B 58) ostale listine pa so bile predložene listine prepozno, vendar po oceni sodišča glede na celoten potek pravnega postopka, niso pomenila, da bi

se sam postopek zavlekel. Dopustitev predloženih prepoznih listinskih dokazov s strani pravnih strank po končanem prvem naroku za glavno obravnavo [redacted] (2018) niso zavlekla reševanja spora in je sodišče v skladu z določilom 2. odstavka 286. člena Zakona o pravnem postopku navedene dokazne listinske predloge s strani pravnih strank dopustilo.

Zavrnitev dokaznih predlogov

6. Sodišče je dokazni predlog tožeče in tožene stranke po pritegnitvi izvedenca finančne stroke, dokazni predlog tožeče stranke, da tožena stranka predloži seznam kreditojemalcev, ki so pri toženi stranki v letu 2008 sklenili kreditne pogodbe v isti poslovalnici kot tožnik in pri istem referentu kot tožnik ter zaslišanje teh prič glede zatrjevanja tožene stranke o vsebini svetovanja posameznim kreditojemalcem in dokazni predlog po zaslišanju [redacted] [redacted] saj pooblaščenec tožeče stranke ni več vztrajal pri zaslišanju le-te, ko je bila v spisu s strani tožeče stranke tudi posredovan dopis [redacted] (priloga v spisu A19) in prepisa zvočnega prepisa [redacted] (prilogi v spisu A20 in A21) zavrnilo kot nepotrebne, saj izvedenec finančne stroke k razjasnitvi dejanskega stanja ne bi pripomogel ničesar več k ugotovljenemu dejanskemu stanju, predložitev seznama kreditojemalcev v letu 2008, ko je v danem primeru potrebno presojati ničnost/podredno razvezo sporne pogodbe, ki jo je sklenil tožnik s toženo stranko (priloga v spisu A2 in A3), kot tudi zaslišanja predlagane prič [redacted] glede na priloženo listinsko dokumentacijo tudi v ničemer ne bi pripomogla na podlagi vseh izvedenih dokazov, k razjasnitvi ugotovljenega dejanskega stanja, kar pa bo sodišče pojasnilo v nadaljevanju postopka.
7. Sodišče v tem delu pripominja, da se v nadaljnji obrazložitvi opredeljuje le do tistih navedb in izvedenih dokazov, ki se nanašajo na odločilna ali dokazno pomembna dejstva glede temelja zahtevka, saj sta obe pravni stranki Navedbe in predlagane dokaze, ki za odločitev v predmetnem pravnem postopku niso pomembni, je sodišče sicer vzelo na znanje in pretehtalo njihovo relevantnost, a jih ni dokazno ocenilo, saj se sodišču ni potrebno opredeljevati do vsake izjave ter vseh navedb pravnih strank.¹
8. V predmetni pravni zadevi je tožnik postavil primarni tožbeni zahtevek na ugotovitev ničnosti pogodbe o hipotekarnem kreditu ter podredni zahtevek na podlagi različnih podlag.

Tožnik kot potrošnik

¹ glej tudi odločbo US RS, št. Up 444/00 z dne 26.2.2002

9. Tožena stranka je v odgovoru na tožbo izrecno prerekala trditev tožnika, da je vzel kredit izven namena poklicne ali pridobitne dejavnosti in da ga je za potrebno šteti v zvezi s sporno pogodbo kot potrošnika. Tožnik je po navedbah tožbene stranke vzel kredit za to, da s svojim podjetjem obnovi nepremičnino, ki naj bi jo v nadaljevanju prodal. Kar pa pomeni, da tožnik ni najel kredita za reševanje svojega stanovanjskega problema, niti za reševanje stanovanjskega problema katerekoli druge fizične osebe, temveč je bil najet izključno, da s svojo uporabo doseže dobiček s prodajo nepremičnine. Tožnik je po oceni tožene stranke izrecno zasledoval cilj ustvariti dobiček, kar pomeni, da v konkretnem primeru ne pridejo v poštev določbe nacionalne in evropske zakonodaje, ki varuje potrošnika s sklicevanjem na določbe, ki jih tožnik utemeljuje v svojem tožbenem zahtevku.
10. Tožeča stranka je v svojih pripravljalnih vlogah ugovarjala, da tožnika ni šteti za potrošnika, ker je vzel kredit s pridobitnim namenom in sicer zato, da s svojim podjetjem obnovi nepremičnino, ki naj bi jo v nadaljevanju prodal ter zgolj zasledoval dobiček s prodajo nepremičnine. Kot je že navedeno je tožnik najel kredit kot potrošnik za financiranje obnove starejše hiše v [REDACTED] preko svoje podjetja [REDACTED] je kupil manjši del materiala, ki je bil vsaj 20% cenejši, kot bi bil, če bi ga kupil kot fizična oseba, prav tako je preko podjetja najemal pomoč pri delu. Njegovo podjetje [REDACTED] zaradi premajhnega poslovanja nikoli ni bilo zavezanec za DDV, šele leta [REDACTED] je pridobil obrtno dovoljenje za gradbena in podobna dela, pred tem niti ni imelo podjetje pogojev za opravljanje tovrstnih del. Tožnik je podjetje ustanovil z namenom legalnega trženja svojega znanja na trgu, manjšimi gradbenimi deli, za katera ni bilo potrebno obrtno dovoljenje, oddajanjem tovrstne in počitniške prikolice in oddajanja stanovanja v podnajem. Iz računovodskih izkazov nedvomno izhaja, da tožnik kot lastnik podjetja nikoli ni prejel dohodkov iz naslova dobička predmetne družbe, saj je podjetje vsa leta pokrivalo [REDACTED] iz preteklih let, poleg tega je tožnik tudi ustanovil [REDACTED] v statusni oblik [REDACTED] saj za popoldanski [REDACTED] ne bi pridobil [REDACTED]. Da je bil tožnik pri toženi stranki posojilojemalec kot fizična oseba, pa izhaja tudi iz tega, da je bil kot aktivni [REDACTED] kot [REDACTED] da vse od nakupa nepremičnine na različne načine pomaga [REDACTED] da je nepremičnina še danes v lasti tožnika, niti je ni poskušal prodati. Tožnik je poleg tega imel končano v času najema kredita srednjo šolo in ni imel formalnega predznanja o ekonomiji, valutnih tveganjih in podobno, vzel kredit kot fizična oseba, kot potrošnik, zato zanj veljajo določbe, ki ga ščitijo kot potrošnika.
11. Zakon o potrošniških kreditih v 2. odst. 2. čl. določa, da je potrošnik fizična oseba, ki v poslu po te zakonu deluje za namene izven njegove poklicne ali pridobitne dejavnosti. Nadalje 7. odst. istega člena določa, da je potrošniška hipotekarna kreditna pogodba pogodba, s katero dajalec kredita daje ali obljubi dati potrošniku kredit in je vračilo kredita zavarovano s hipoteko ali zemljiškim dolgom na nepremičnini, nadalje pa še določa, da kadar fizična oseba, ki deluje izven svoje

poklicne ali pridobitne dejavnosti, za zavarovanje kredita ustanovi hipoteko ali zemljiški dolg na svoji nepremičnini, se uporabljajo določbe četrtega odstavka 4. člena tega zakona in določbe 7.a člena tega zakona.

12. Pri tem sodišče glede na izveden dokazni postopek in predloženih listin zaključuje, da je iz naslova pogodbe o potrošniškem hipotekarnem kreditu z dne [redacted] 2008, mogoče ugotoviti, da je tožnik veljal za potrošnika, da je sporno pogodbo sklenil tožnik, kot fizična oseba, sicer iz 1. odst. 1. čl. pogodbe izhaja, da je tožnik, kot kreditojemalec sprejel kredit za obnovo/sanacijo, ko je mogoče ugotoviti, da je lastnik predmeta sanacije še vedno tožnik, res pa je, čemur je sodišče tudi sledilo, je zaslišana priča [redacted] izpovedala, da je bil tožnik oseba, ki je k toženi stranki prišel z namenom, da pridobi denarna sredstva, saj je preko družbe [redacted] ki ob prejemu kredita ni imela še referenc, na trgu želel obnoviti objekt, kot reprezentančni objekt te družbe, kar bi bilo zatem zavedeno v referencah družbe, z namenom nadaljnje prodaje nepremičnine. Sodišče pri tem zaključuje, da do prodaje sporne nepremičnine ni prišlo, res je sicer, da iz priloge v spisu B7 izhaja, kjer je pod opis družinske situacije navedeno, [redacted] da se ta kredit najema za investicijo v starejšo hišo v [redacted] ki jo bo v celoti obnovil in kasneje prodal, da bo obnovo bo izvedlo njegovo podjetje [redacted] kot reprezentančni objekt, pod namen investicije pa je bilo zabeleženo adaptacija starejše hiše v kraju [redacted] s čimer je bila že pred podpisom sporne pogodbe seznanjena tožena stranka, s tem, da iz zaslišanja tožnika izhaja, da je bil tožnik v času najema sporne kreditne pogodbe zaposlen kot [redacted] da je bil zaposlen za nedoločen čas, da je bilo res v letu [redacted] ustanovljena družba [redacted], ki pa tekom njenega delovanja nikoli ni poslovala z dobičkom, kar vse izhaja iz priloge A15 v spisu, da je bila ta družba ustanovljena iz razloga, da bi lahko tožnik tudi tržil svoje znanje, kot tudi zaradi nižjih cen nakupa gradbenega materiala za predmet prenove, pri tem pa je mogoče ugotoviti, da je bila družba [redacted] iz sodnega registra izbrisana v letu [redacted]. Poleg tega je mogoče iz priloženih listin tožnika razbrati, da je tožnik v letu [redacted] pridobil spričevala o pridobljenih znanj iz [redacted] in izvajalec [redacted], kar je po oceni sodišča sovpadalo z ustanovitvijo predmetne družbe, v letu [redacted] pridobil gradbeno dovoljenje, vendar je bila predmetna družba iz sodnega registra izbrisana v letu [redacted] je pa tožnik ves čas od ustanovitve družbe, od podpisa sporne pogodbe o potrošniškem kreditu zaposlen za nedoločen čas, pri [redacted] (Zavarovalnica [redacted] sedaj [redacted] bil ob podpisu sporne pogodbe zaposlen na delovnem mestu [redacted] ob zaslišanju na naroku pa je izpovedal, da je zamenjal delovno mesto znotraj istega delodajalca, prav tako pa je mogoče ugotoviti, da je tožnik, kot fizična oseba še vedno lastnik predmeta pogodbe, saj je ta v skladu s 7. odst. 2. čl. Zakona o potrošniških kreditih, za zavarovanje kredita obremenjena s hipoteko v korist tožene stranke. Na podlagi

vsebine besedila kreditne pogodbe, ob uporabi določil Zakona o potrošniških kreditih, po izvedenem dokaznem postopku, predloženih listinah s strani obeh pravnih strank, saj tožena stranka, kot banka, sama že v imenu pogodbe navajala potrošniški hipotekarni kredit, čeprav je bila seznanjena z namenom odobritve denarnih sredstev, ko je tudi ugotovljeno, da je tožnik še vedno lastnik nepremičnine, ki je bil predmet prenove, na podlagi pridobljenih denarnih sredstev po sporni kreditni pogodbi, sodišče zaključuje, da pri tožniku gre za potrošnika, kot fizično osebo, ki je pridobil sporni kredit izven namena poklicne dejavnosti in izven namena pridobitne dejavnosti.

Nesporna dejstva

13. Med pravnimi strankami ni sporno glede vsebine sklenjenega pravnega posla in sicer sodišče ugotavlja, da je tožnik kot kreditojemalec in tožena stranka kot kreditodajalka dne [redacted] 2008 sklenila pogodbo o potrošniškem hipotekarnem kreditu št. [redacted] (v nadaljevanju besedila: Kreditna pogodba) v obliki notarskega zapisa (priloge v spisu A2 in A3). S kreditno pogodbo je bil tožeči stranki odobren kredit v znesku [redacted] CHF, kar je ob nakupnem tečaju tožene stranke dne [redacted] 2008 predstavljal znesek [redacted] EUR. Z odobrenim in prejetim kreditom je tožeča stranka prejela denarna sredstva za prenovo/sanacijo, ko je bil kreditojemalec, to je tožnik, dolžan vračati kredit v 360 zaporednih mesečnih anuitetah v višini, ki znaša ob sklenitvi te pogodbe [redacted] CHF. Anuitete so zapadle v plačilu v enakem časovnem zaporedju, to je prvega v mesecu, od katerih je prva zapadla v plačilo dne [redacted] 2010, zadnja pa dne [redacted] 2040. Tožnik je tako odplačeval od [redacted] 2008 do [redacted] 2010 obresti, kot to izhaja iz priloge v spisu B2. Nadalje je kot nesporno ugotovljeno, da je bila obrestna mera ob sklenitvi pogodbe 4,874 % letno in sestavljena iz povprečja 3 in 12 mesečnega LIBORJA (trenutno 3,024%) in pribitka v višini 1,850 %. Za prvo obrestovalno obdobje se je povprečje LIBORJA določilo na zadnji delovni dan predhodnega meseca, nato pa se je višina obrestne mere prilagodila vsakega 1. 1., 1. 4., 1. 7. in 1. 10. v letu. Nadalje je tudi nesporno ugotovljeno, da je tožnik, ki je kredit vzel za investicijo in obnovo stare hiše v [redacted] prejel kredit s strani tožene stranke sukcesivno in sicer dne [redacted] 2008 [redacted] CHF, dne [redacted] 2008 [redacted] CHF, dne [redacted] 2010 [redacted] CHF in dne [redacted] 2010 [redacted] CHF, kar izhaja iz priloge B4 v spisu. Tožnik je imel moratorij plačila glavnice, saj je glavnico začel odplačevati [redacted] 2010.
14. Tožnik je ničnost sklenjenega posla utemeljeval na več podlagah, tudi trdil, da toženka z valutno klavzulo ni zasledovala zakonsko dopustnega cilja ohranjanja enake vrednosti dajatve v času sklepanja pogodbe in v času vračila anuitet, temveč je zasledovala cilj dodatnega zaslужka v primerjavi s kreditov EUR. Poleg tega je tudi utemeljeval, da sklenjeni pravni posel nima podlage (kavze) oziroma je ta nedopustna, saj iz nje ne izhaja zadostna stopnja verjetnosti, da bi tožena stranka v

razmerju do nje prevzela tveganja iz sklenjene pogodbe in bi lahko pričakovali ekvivalentno izpolnitev tožene stranke, kar je nenazadnje tudi razvidno iz okoliščine, da kljub rednemu plačevanju kredita, ko je tožnikova obveznost iz naslova kredita po stanju v novembra 2017 znašala [REDACTED] CHF, torej [REDACTED] EUR, kar je celo več kot tedaj, ko ga dobil izplačanega, pa čeprav tožnik redno odplačuje kredit že skoraj 10 let in je v tem obdobju odplačal [REDACTED] EUR, pri tem pa je tožnik glede na sukcesivno odobrena izplačila s strani tožene stranke skupaj prejel [REDACTED] EUR. Tožnik tako zaradi valutne klavzule po pogodbi, kljub plačilu anuitet banki dolguje celo več, kot ji je ob sklenitvi pogodbe in je bil zaradi valutne klavzule v pogodbi oškodovan, tožena stranka pa je z valutno klavzulo iz naslova tečajnih razlik pridobila veliko premoženjsko korist. Tožena stranka tožeči stranki ni izplačala kredita v CHF ampak v EUR, menjalni tečaj je uporabila le za obračun obveznosti tožnika kot kreditorejmalca. Poleg tega je tožeča stranka kot pogoj ničnosti uveljavljala, da je tožena stranka kreditne pogodbe vezane na tujo valuto v konkretnem primeru na CHF sklepala s špekulativnim namenom (profitnim), pri čemer je v naprej vedela, da bo tečaj nihal v prid CHF tudi ob okoliščini, da pri kreditu pri tuji valuti ne sme preseči maksimalne kreditne obveznosti, ki je dopust pri kreditu v domači valuti, kjer je cena za uporabo prejetega denarja vezana le z rednimi obrestmi. Ta očitek ne sme preseči učinka najvišje dopustne obrestne mere rednih, še manj pa zamudnih obresti, ko je domneva oderušnosti predpisana v splošnem pravilu in sicer v 377. členu OZ.

Dovoljenost kreditnih pogodb v tuji valuti

15. 39. člen OZ določa, da mora imeti vsaka pogodbeno obveznost dopustno podlago (razlog). 2. odst. nadalje določa, da je podlaga nedopustna, če je v nasprotju z Ustavo, s prisilnimi predpisi ali z moralnimi načeli. Domneva se, da ima obveznost podlago, čeprav ta ni določena, kar izhaja iz 3. odst. 39. člena OZ, če ni podlage ali je ta nedopustna, je pogodba nična, kar pa izhaja iz 4. odst. 49. člena OZ. Glede na domnevo podlage obveznosti je dokazno breme v tem, da ima obveznost nedopustno podlago na tožeči stranki, kar izhaja iz 212. člena Zakona o pravnem postopku, ki določa, da mora vsaka stranka navesti dejstva in predlagati dokaze, na katere upira svoj zahtevek ali s katerimi izpodbija navedba in dokaze nasprotnika.
16. Sodišča pri tem ugotavlja, da je bila podlaga spornega posla pridobitev kredita (causa credendi) in taka podlaga ni nedopustna. Izpodbijana pogodba je kreditna pogodba v tuji valuti, ko so bile pogodbe obveznosti dogovorjene v tuji valuti, upoštevano tujo valuto je bila dogovorjena obrestna mera, pogodba v tuji valuti se je tudi izpolnjevala. Pogodbena obveznost pri tožniku je bila določena v CHF in se z gibanjem tečaja CHF v razmerju do EUR ni spreminjala, spreminjalo se je breme izpolnitve, ki je posledica dejstva, da je tožnik prejemal dohodke v EUR, ker pa je

bila obveznost tožene stranke s sklenitvi pogodbe v tuji valuti odvisna od gibanja tečaja te tuje valute, gre v tem pogledu za aleatorno pogodbo. Sklenitev aleatorne – tvegane pogodbe ni nedopustna, če tudi je njeno tveganje precejšnje ali celo neobvladljivo. Zaradi ugotovitve o aleatorni naravi sporne pogodbe, sodišče zaključuje, da tožnik ne more uspeti z navedbami, da je tožena stranka – banka že ob sklenitvi sporne kreditne pogodbe zasledovala profitni namen (dobiček) za tožnika pa izgubo.

17. 372. člen OZ določa, da pogodbeni stranki lahko dogovorita, da se višina dolžnikove denarne obveznosti določi glede na spremembe cen za blago in storitve, izraženih z indeksom cen, ki ga ugotavlja pooblaščen organizacija (indeksna klavzula), ali glede na gibanje tečaja tuje valute (valutna klavzula), ali glede na spremembe drugih cen, če ni takšen dogovor v nasprotju z zakonom. Res je sicer, da je valutna klavzula namenjena ohranjanju enake vrednosti v času nastanka obveznosti in ob vračilu, vendar pa lahko pogodbeni stranki določita v skladu s pogodbeno svobodo, na katero merilo bosta to presojo vezali. To je tudi že pojasnilo Vrhovno sodišče (sklep II Ips 201/2017, sodba II Ips 197/2018, sodba II Ips 195/2018, sklep II Ips 141/2017), zato kreditni posli v tuji valuti ali tisti vezani na tujo valuto oziroma valutno klavzulo, niso prepovedni oziroma nedopustni. Pri tem tožnik tako ne more uspeti z navedbami, da je pogodba z valutno klavzulo, kot taka že nična zato, ker je bila sklenjena v nasprotju s prisilnimi predpisi.

Presoja oderuštva

18. Tožeča je tudi zatrjevala, da je tožena stranka ob sklepanju sporne kreditne pogodbe izkoristila njegovo nevednost in marketinški pristop „ugodne obrestne mere in nizkih stroškov, nadalje izkoristila tudi trenutno stanje šibkejšega tečaja CHF, kar bi se kazalo na neupravičeno obogatitev tožene stranke na račun kreditojemalcev s CHF devizno klavzulo in posredno na elemente oderuštva. Sodišče pri tem zaključuje, da v skladu z določilom 8. čl. OZ ne more biti govora o kršitvi načela enake vrednosti dajatve, saj predmetno načelo ne zagotavlja enakovrednosti pogodbenih obveznosti v času, ko se morajo obveznosti izpolniti in mora načelno vsaka stranka sama nositi riziko spremembe okoliščin po sklenitvi pogodbe. V skladu s 119. členom OZ je pogodba nična, če kdo izkoristi stisko ali težko gmotno stanje drugega, njegovo nezadostno izkušnost, lahkomiselnost ali odvisnost in si izgovori zase ali koga tretjega korist, ki je v očitnem nesorazmerju s tistim, kar je sam dal ali storil ali se zavezal dati sli storiti drugemu. Po stališču sodne prakse pa morajo obstajati vse potrebne predpostavke oderuštva v času sklenitve pogodbe, ker gre za napako pri sklenitvi pogodbe, zaradi česar morebitno poznejše nesorazmerje ni pravno relevantno.

19. Pri tem sodišče zaključuje, da tožnik ni izkazal ne subjektivnih in ne objektivnih elementov oderuštva, saj ni izkazal, da bi bilo med dajatvami ene in druge stranke že ob sklenitvi pogodbe očitno nesorazmerje, prav tako da bi tožena stranka pri tožniku izkoristila stisko, težko premoženjsko stanje, neizkušenost, lahkomišelnost ali odvisnost.
20. Sodišče nadalje ugotavlja, da tožena stranka spornih kreditnih pogodb ni sklepala z namenom ustvarjanja dobička oziroma okoriščenja. Pri tem iz izpovedbe zaslišane pričevalke [REDACTED] ki je bil v obdobju sklenitve sporne kreditne pogodbe zaposlen pri toženi stranki na delovnem mestu upravljalca nekreditnih tveganj izhaja, da se je tožena stranka dejansko zadolževala v švicarskih frankih, da je bilo to zadolževanje kratkoročno, da se je zadolževala v okviru skupine tožene stranke, pri tem je glavni lastnik [REDACTED] ki je del [REDACTED] ta pa je povezan z [REDACTED]. Nadalje je izpovedal, da je kreditiranje potekalo v določenih paketih, ko se je pri toženi stranko nabrala določena količina kreditiranja v švicarskih frank, pri tem pa je bila aktiva banke/tožene stranke, krediti v švicarskih frankih, pasiva tožene stranke pa krediti, ki jih je lastnik tožene stranke najel v švicarskih frankih s tem, da so se krediti strankam/tudi toženi stranki izplačevali v evrih, kar je tudi nesporno razvidno iz prilog B4 in B9, bi pa se tudi lahko izplačevali v CHF, kar je tudi izpovedala zaslišana pričevalka [REDACTED]. Pri tem je bilo švicarske franke potrebno pretvoriti v evre, ko je morala pri tem banka/tožena stranka ves čas skrbeti, da je imela aktivo in pasivo usklajeno, to vse je tudi v skladu z regulacijo Banke Slovenije. Tožena stranka/banka je imela kredite švicarskih frankih, to je kredite, ki so jih prejela njene stranke, na drugi strani pa je bila banka zadolžena pri svojih lastnikih v švicarskih frankih, pri tem pa je [REDACTED] še izpovedal, da banka/tožena stranka s krediti v švicarskih frankih ni ustvarjala dobička, tudi ne izgube, saj je bila pozicija – aktiva/pasiva usklajena, do razlik pri vsakem kreditu pa je prihajalo, zaradi razlik med obrestnimi merami, po kateri se kredit dobi, ko pa gre za kredit v tuji valuti, kot je bilo v danem primeru, pa je potrebno še upoštevati razliko med nakupom tuje valute in prodajo tuje valute, enako podobno, kot v menjalniškem poslu, pri tem pa nastane še manjša razlika med nakupno in prodajno ceno, kar je tudi smiselno izpovedala zaslišana [REDACTED]. Pri tem glede na kredit v tuji valuti, obveznosti vračanja mesečnih anuitet v tuji valuti/švicarski frank, ko so bile izpostavljene valutnim spremembam/tveganjem, bi banka/tožena stranka zaradi sklenjenih kreditnih pogodb v švicarskih frankih ni imela oziroma ni ustvarila nobenega, oziroma ni imela namena, da na račun tečajnih nihanj doseže še dodatne zasluge, ko tako sodišče zaključuje, da iz razloga oderuštva predmetna kreditna pogodba nikakor ni nična, saj je na drugi strani potrebno še dodati, da v kolikor bi prišlo do situacije, da bi se v času trajanja kreditne pogodbe močnejše okrepil tečaj EUR proti CHF, bi to valutno tveganje enako, v obratni situaciji tožnika nosila toženka, ko tako ne moremo govoriti, da gre za dodaten prihodek

tožene stranke.

Kršitev pojasnilne dolžnost

21. Vprašanje na katero mora sodišče odgovoriti, ali je toženka, tudi ob upoštevanju sodne prakse Sodišča EU (v nadaljevanju besedila: SEU), pravilno in celoti izpolnila svojo pojasnilo dolžnost močnejše stranke v pogodbenem razmerju in nadalje ali je ob sklepanju pogodbe ravnala pošteno, kar pomeni, ali je „igrala z odprtimi kartami“ in razkrila vse relevantne/pomembne informacije, s katerimi je razpolagala tožena stranka ob sklenitve sporne kreditne pogodbe, da v sklenitev te pogodbe ni šla z zavedanjem, kako se bo spreminjal tečaj EUR/CHF v bodoče, saj gre za dolžnost razkritja vseh okoliščin, ki jih banka – tožena stranka, upošteva njeno strokovno znanje in izkušnje glede mogočih sprememb menjalnih tečajev in tveganj posojilnih pogodba v tuji valuti, lahko poznala ob sklenitvi pogodbe in bi lahko vplivale na njeno poznejšo izvajanje.
22. Pri tem je tožnik navedel, da tožena stranka ni izpolnila svoje pojasnilne dolžnosti, ki zajema obveznost tožene stranke, da kot profesionalna oseba na svojem področju, potrošniku kot laični osebi posreduje informacije na jasn in razumljiv način, da razume vse možne rizike in tveganja in obremenitve, ki ga lahko doletijo ob vračanju kredita. Tožena stranka je ob sklenitvi pogodbe tožnika pripravila do tega, da je v času kreditne pogodbe zaupal njenim nasvetom, da najame kredit, pri tem izpostavila le najnižjo obrestno mero, je pa zamolčala dolgoročno izpostavljenost zaradi tveganja, ki je bilo povezano z najetjem dolgoročnega kredita v CHF in slabitvi tečaja EUR v razmerju do CHF na dolgi rok, v konkretnem primeru na 30 let.
23. Pravna podlaga predmetnega spora je določena v ZVPot (Zakon o varstvu potrošnikov), Zpotk (Zakon o potrošniških kreditih) tudi Direktiva 93/13/EGS o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah, za implementacijo katere je bil sprejet Zvpot. Tako pravno podlago v tem sporu predstavljajo tudi sodbe SEU, ki se tičejo razlage potrošniškega evropskega prava v tej zadevi pa je najpomembnejša sodba št. C-186/16 z dne 20. 9. 2017 (Andriuc), ki je na bistveno primerljivem primeru posojila vezanega na tujo valuto, natančno razdelala kriterije ob katerih so tovrstne pogodbe nične. Vse navedene podlage ter njihovo medsebojno vplivanje je natančno in pregledno razdelalo Vrhovno sodišče RS v sklepu II Ips 201/2017.
24. Pogodbeno pravo temelji na načelu pogodbe svobode. Posameznikom je prepuščena odločitev ali bodo stopilo v pogodbeno razmerje in kakšno vsebino mu bodo določili, vendar pa je o svobodni odločitvi posameznika mogoče govoriti le, če so mu bila znana vsa dejstva, ki so pomembna za sklenitev določenega posla. Pogodba, ki ne sklenjena v ustreznem informacijskem položaju, pravilo ne vodi do

racionalne odločitve in do ravnanja v skladu z lastnimi interesi. Tako ne ustrezen informacijski položaj lahko eni od strank omogoči, da s sklenitvijo pogodbe zasleduje le svoj interes oziroma da se ta uresniči v večji meri, kot bi se sicer. Na načelni ravni velja, da si vsak dolžan sam zagotoviti informacije, ki jih potrebuje za oblikovanje poslovne volje. To pravilo pa se v določenih položajih izkaže kot prestrogo in je od njega potrebno odstopiti takrat, kadar stranki nista v enakovrednem informacijskem položaju, ker ima dostop do informacij le ena od njiju, druga pa jih ne more pridobiti oziroma jih lahko pridobi z večjimi napori, kadar ena od strank poseduje specifična strokovna znanja, ki jih druga stranka potrebuje za svojo odločitev ali kadar gre za informacije o dejstvih, na katera ena od strank ni mogla računati, druga pa je zanje vedela. To so primeri in ko bi se lahko dejansko vzpostavila enakovrednost, je potrebno vzpostaviti pojasnilno dolžnost stranke, ki s temi informacijami oziroma specifičnimi stanji razpolaga. Pojasnilna dolžnost se lahko vzpostavi na podlagi izrecne zakonske določbe, na določenih področjih že zakonodajalec zazna obstoj informacijske asimetrije in kot korektiv močnejši (profesionalni stranki) nalaga določene informacijske obveznosti, to je različna pojasnila, nasvete, opozorila in razkritja. Lahko se vzpostavi neposredno brez izrecne zakonske podlage na podlagi načela vestnosti in poštenja, ki vsako stranko zavezuje, da pri sklepanju poslov ne zasleduje le lastnih interesov, temveč mora tudi upoštevati pravice, koristi in interese nasprotne stranke. Informacijska asimetrija je značilna zlasti za bančno področje, banke na tem področju nastopa kot strokovnjak, medtem ko potrošniki praviloma nimajo posebnih znanj, izkušenj pri sklepanju bančnih poslov. Posredovane informacije, pojasnila in nasveti naj jim omogočijo, da spoznajo vse pomembne lastnosti posla in ustrezno ocenijo tveganja. Posredovane informacije morajo biti popolne in resnične, da se lahko stranka na njih zanese, pojasnilna dolžnost je podana ne glede na izražen interes stranke, zato se banka ne more razbremeniti obveznosti le z ugovorom, da stranka po informacijah ni povprašala. Na drugi strani je banka na izrecno vprašanje stranke dolžna zagotoviti dodatne informacije in pojasnila, pojasnilno dolžnost zakonodaja izrecno predpisuje za posamezna področja bančnega svetovanja.

25. V času sklepanja kreditne pogodbe in sicer [redacted] 2008 je veljavni Zpotk določal le, da mora pogodba z valutno klavzulo, kjer je obračun vezan na uporabo tuje valute, vsebovati navedbo tuje valute in vrsto tečaja, po katerem se izračunava vrednost v domači valuti. Dne [redacted] 2007 je bila dodatna zahteva, da mora pogodba vsebovati tudi opozorilo, da se ob spremembi tečaja lahko spremenijo tudi zneski posameznih plačil, kar izhaja iz 7. člena Zpotk. ZPotk ni podrobneje določal pojasnilne dolžnosti, določal je le splošno obveznost banke, da mora pred sklenitvijo pogodbe seznaniti potrošnika z vsemi pogoji kreditne pogodbe (1. ods. 6. člena ZPotk), ki morajo biti sestavljeni v enostavnem in razumljivem jeziku (1. odst. 7. člena ZPotk). Urejal je tudi obvezno vsebino oglasov in ponudb, ki so

morali vsebovati učinkovito obrestno mero ter reprezentativen in razumljiv primer izračuna skupnih stroškov kredita. Nadalje je bilo obvezno tudi opozorilo, da se oglaševanje in ponujanje kreditov šteje za zavajajoče in nasprotuje dobrim poslovnim običajem, če se spremenijo podatki za njen izračun. Kasneje je bil sprejet ZPotk -1, za njim še Zpotk-2 in sicer v letu 2016, ki sta pojasnilno dolžnost izdatneje uredila. Zdaj veljavni Zpotk-2 predpisuje dolžnost posredovanja predhodnih informacij, ki morejo vsebovati grafični prikaz nihanja referenčne obrestne mere in vrednosti tuje valute v razmerju do evra za zadnjih 10 let, obvezna vsebina kreditne pogodbe v tuji valuti je dopolnjena tako, da mora vsebovati tudi pojasnilo o delovanju mehanizma pretvorbe plačila iz tuje valute v domačo valuto ter povezavo med mehanizmom in mehanizmom določenimi z drugimi pogoji o izplačilu kredita, da lahko potrošnik oceni finančne posledice, ki iz njega izhajajo. Oglasi morajo vsebovati opozorilo, da morebitno nihanje valutnih tečajev lahko vpliva na znesek kredita, ki ga plača potrošnik, kar mora biti razvidno iz reprezentativnega primera. Tudi splošne informacije morajo pri kreditih v tuji valuti vsebovati razlago posledic za potrošnika in reprezentativni primer. Vendar pa zahtev iz Zpotk-1 in Zpotk-2 ni mogoče uporabiti za kreditne pogodbe, ki so bile sklenjene pred njuno uveljavitvijo, kar izhaja iz 41. člena ZPotk-1 in 99. člena Zpotk-2.

26. 22. čl. Zvpot je določal, da morajo biti pogodbeni pogoji jasni in razumljivi, v primeru nejasnosti ni predvidena sankcija ničnosti, temveč se nejasna določila razlagajo v korist potrošnika. Sankcija ničnosti pa je predpisana za pogoje, ki bi bili do potrošnika nepošteni, kar je določeno v 23. členu Zvpot. Za nepošteno pogoje se štejejo tisti pogoji, ki v škodo potrošnika povzročijo znatno neravnotežje v pogodbenih pravicah in obveznostih strank, ki povzročijo, da je izpolnitev pogodbe znatno drugačna od tistega, kar je potrošnik utemeljeno pričakoval ali ki nasprotujejo načelu vestnosti in poštenja. Te določbe v Zvpot pomenijo implementacijo Direktive, ki določa, da je za presojo nepoštenosti pogodbenih pogojev to potrebno najti le pri splošnih pogojih, ki jih enostransko določi ponudnik, medtem ko je glavni predmet pogodbe, ki je med strankama posamično dogovorjen, iz presoje nepoštenosti izrecno izvzet, če je napisan v jasnem in razumljivem jeziku, kar določa 4. člen Direktive. Bistveni del dogovora je torej privilegiran, saj izhaja neposredno iz pogodbene svobode strank, po prevladujočem stališču SEU ni organ, ki bi presojal ali je stranka sklenila dobro kupčijo ali izposlovala primerno ceno, kot poudarja SEU v sodbi C-143/13 z dne 26. 2. 2015 je razlog za izključitev presoje nepoštenosti, da ni nobene preglednice ali pravnega merila, ki bi zagotavljal okvir ali smernice za nadzor nad to ustreznostjo. Dogovor o valuti kredita je glavni element pogodbe, saj gre za bistveni del pogodbenega razmerja in je kot takšen lahko podvržen presoji poštenosti le, če ni bilo zadoščeno zahtevi po njegovi jasnosti in razumljivosti. Pri tem je v zadevi ANDRICIUC poudarilo, da je zahtevo po jasnem in razumljivem oblikovanju

pogodbenih pogojev treba razlagati široko in je ni mogoče zožiti na njihovo formalno in slovnično razumljivost. Predpostavka za presojo nepoštenosti glavnega predmeta pogodbe je torej ugotovitev, da je bil določen nejasno, zaradi česar je potrebno da so pogodbeni pogoji oblikovani jasno in razumljivo. Glede na zgoraj navedeno morajo finančne ustanove posojilojemalcem posredovati vse informacije, ki jih ti potrebujejo za sprejem poučenih in preudarnih odločitev. To pomeni, da lahko potrošnik pogoj, da mora posojilo vrniti v tuji valuti, razume tako formalno kot slovnično kot tudi glede njegovega dejanskega obsega, tako da je povprečni potrošnik, ki je normalno obveščen, razumno pozoren in preudaren, lahko ne le seznanjen z možnostjo zvišanja ali znižanja vrednosti tuje valute, temveč tudi zmožen oceniti potencialne ekonomske posledice takega pogoja za njegove finančne obveznosti. Šele če se izkaže, da banka potrošniku ni dala ustreznih pojasnil, torej če ni pravilno izpolnila svoje pojasnilne dolžnosti in zato pogodbene določbe ni mogoče šteti za jasno in razumljivo, je mogoča tudi presoja nepoštenosti glavnega predmeta pogodbe. Navedeno pa pomeni, da je ničnost pogodbe podana le v primeru, če je podana nepoštenost glede glavnega predmeta pogodbe, torej če je banka hkrati ravnala v slabi veri in ker je ob sklepanju pogodbe med pravicami in obveznostmi pogodbenih strank obstajalo znatno neravnotežje. Prav tako je potrebno v skladu s stališči Sodišča EU presojo nepoštenosti pogodbenega pogoja opraviti glede na trenutek, ko je bila zadevna pogodba sklenjena, pri čemer je potrebno upoštevati vse okoliščine, ki bi jih prodajalec ali ponudnik lahko poznal ob sklenitvi pogodbe in ki bi lahko vplivale na poznejše izvajanje navedene pogodbe.

27. Drugi odstavek 6. člena Obligacijskega zakonika (v nadaljevanju besedila OZ) je določeno, da morajo udeleženci v obligacijskem razmerju pri izpolnjevanju obveznosti iz svoje poklicne dejavnosti, ravnati z večjo stopnjo skrbnosti, po pravilih stroke in po običajih (skrbnost dobrega strokovnjaka). Banka kot finančna institucija in strokovnjak na finančnem področju je tako pri svojem delu dolžan ravnati z najvišjo možno mero poklicne oziroma profesionalne skrbnosti. Le to pa od banke, ki na trgu profesionalno opravlja storitve na finančnem področju, zahteva, da z nasprotno stranko deli informacije, ki so pomembne za sklenitev posla, vključno s tveganji, ki jih prinaša. Informacije morajo biti resnične in popolne, da se stranka lahko nanje upravičeno zanese. Dolžnost zagotavljanja informacij se dopolnjuje s prepovedjo posredovanja neresničnih ali zavezujočih informacij in je podana ne glede na (ne)izražen interes stranke.
28. Kot izhaja iz izvedenega dokaznega postopka, toženka tekom pravnega postopka ni prerekala in je navajala, da se pri kreptvi vrednosti CHF napram EUR, viša tudi sama glavnica obveznosti, izražena v domači valuti/ eurih in niti ni prerekala navedb tožnika, da je glavnica v tuji valuti znašala [REDACTED] CHF, katero je dobil tožnik izplačano sukcesivno (v času od [REDACTED] 2008 do [REDACTED] 2010), skupaj pa je to v domači valuti predstavljalo [REDACTED] EUR. V času sklenitve sporne kreditne

pogodbe je prišlo v obdobju 2011, 2012 in do leta 2015 do izrazite spremembe v tečaju EUR/CHF, vendar pa je tožeča stranka dogovorjen moratorij plačila glavnice in sicer za obdobje od [REDACTED] 2008 do [REDACTED] 2010, ko je v tem obdobju plačevala le obresti (priloga v spisu B3 in B4), do [REDACTED] 2010. Pri tem je obveznost tožeče stranke v letu 2010 in del leta 2011 bila v povprečju mesečno dokaj konstantna, se pa začela povečevati v drugi polovici leta 2011, leta 2012, leta 2013 leta 2014 in še v letu 2015, ko se je mesečna kreditna obveznost bistveno povečevala zaradi tečajnih nihanj, kot tudi glede višine glavnice v domači valuti, pri tem pa tudi ni mogoče spregledati, da so bile višine mesečnih anuitet v CHF različne (priloga v spisu B2 in B3). Iz v spisu predloženih podatkov o gibanju tečaja EUR/CHF izhaja, da je ob sklenitvi kreditne pogodbe [REDACTED] 2008) vrednost 1,00 EUR znašala 1,627 CHF, ko je zaradi moratorija plačila, prva celotne mesečna anuiteta zapadla v plačilo [REDACTED] 2010, ko je vrednost valute 1 EUR znašala 1,2967 CHF, ko je tako do spremembe/nihanja tečaja, oziroma je krepitve CHF napram EUR prišlo za več kot 21 %, nadalje da je bila mesečna anuiteta ob sklenitvi pogodbe [REDACTED] CHF, kar je predstavljalo [REDACTED] EUR, dne 1. 2. 2018 pa bila višina mesečne anuitete [REDACTED] CHF, kar glede na tečaj (1 EUR 1,1603 CHF), predstavljalo [REDACTED] EUR, ko je res, kot to navaja tožena stranka bila mesečna anuiteta nižja za [REDACTED] EUR, kot ob sklenitvi pogodbe, tudi februarja 2018 nižja, kot ob sklenitvi pogodbe, itd.... Je pa nedvomno mogoče ugotoviti, da je tožnikova obveznost po stanju kredita v novembru 2017 znašala [REDACTED] CHF, kar je glede na tečaj dne 17. 11. 2017 (1 EUR = 1,1518 CHF) predstavljalo znesek [REDACTED] EUR, to pa je več, kot je tožnik dobil izplačanega, pri čemer je tožnik v obdobju 7 let odplačal [REDACTED] EUR, oziroma povedano drugače, tožnik je na dan 31. 11. 2017 dolgoval še iz naslova glavnice [REDACTED] EUR, zaradi česar sodišče zaključuje, da je bila sklenjena kreditna pogodba v CHF, sklenjen posel med pravnima strankama z visoko stopnjo tveganja in je tako pomembno ali je tožena stranka zadostila svoji pojasnili dolžnosti do tožnika.

29. Profesionalna skrbnost je po oceni sodišča toženo stranko zavezovala k prizadevanju, da je tožečo stranko informirala in seznanila s tveganji, ki so značilna za sklenjeni posel in na podlagi katerih je tožeča stranka nenazadnje tudi sprejela odločitev sklenitve sporne kreditne pogodbe, s tem, da je bila tožena stranka dolžna tožeči stranki posredovati te na način, da je lahko v celoti razumela ekonomske učinke spremembe tečaja na višino njenih mesečnih obveznosti, preračunanih v domačo valuto. Pri tem pa ni relevantna le vsebina kreditne pogodbe, temveč tudi morebitne informacije in dodatna pojasnila, ki so bila tožniku posredovana v pred pogodbeni fazi, med pogajanja. Ko iz 5. člena sporne kreditne pogodbe izhaja, da kreditojemalec s podpisom te pogodbe izrecno potrjuje, da je seznanjen s tveganjem, ki izhaja iz vsake morebitne spremembe tečaja švicarskega franka do evra in lahko vpliva na njegovo zmožnost vračanja tega kredita in da to tveganje v celoti prevzema, s tem, da je predmetni člen po

oceni sodišča vsebinsko prazen, saj ta ne odgovori na konkretno je bilo tožeci stranki pojasnjeno, saj pojasnila dolžnost banke glede obstoja valutnega tveganja po oceni sodišča namreč ni izčrpana že z vključitvijo tovrstne določbe v samo pogodbo, temveč je ključna presoja, ali je bilo valutno tveganje tožeci stranki v zadostni meri vsebinsko pojasnjeno.

30. Iz izpovedbe tožnika izhaja, da mu je tožena stranka najprej ponudila kredit v evrih, da je bilo mogoče najeti kredit v domači valuti za največ 20 let z maržo, da pa mu je bilo potem tudi povedano, da imajo kredit v švicarskih frankih, ki pa ga je že poznal iz [redacted] banke, kjer pa za znesek, ki ga je potreboval v tej banki ni bil kreditno sposoben. Pri tem je zaslišana pričateljica [redacted] kot referentka pri toženi stranki izpovedala, da se je tožnik ob [redacted] po financiranju obnove objekta, katero bi vršila njegova družba, kot reprezentančni objekt družbe [redacted] ki je bila ustanovljena leto dni pred najetjem kredita, z namenom po renovaciji objekta, nadaljnje prodaje predmetne nepremičnine. Nadalje je izpovedala, da je banka/tožena stranka ponujala dve obliki financiranja, da je banka najprej ponudila kreditiranje v domači valuti, kar tudi izhaja iz izpovedbe tožnika, tudi iz zaslišanja pričateljice [redacted] pri tem pa iz zaslišanja pričateljice [redacted] tudi izhaja, da je bil s strani tožene stranke najprej ponujen kredit v domači valuti, da pa je banka kredit v tuji valuti ponudila kot ugodnejši, kar je izhajalo iz prejetih izračunov v domači valuti in švicarskih frankih, saj je bil glede na višino glavnice, leta odplačevanja, mesečni obrok kredita v švicarskih frankih za [redacted] EUR nižji, kar tudi izhaja iz izpovedbe zaslišane pričateljice [redacted] tudi zaslišanja pričateljice [redacted] da so bili s strani tožene stranke najprej ponujeni krediti v domači valuti, sele zatem je tožena stranka ponudila kreditiranje v CHF. Je pa tožnik, ki je bil komitent pri toženi stranki povprašal po drugi obliki financiranja, to je financiranju v švicarskih frankih, kar se mu je predstavilo naknadno. Tako je [redacted] še izpovedala, da je pred sklenitvijo pogodbe v pred pogodbeni fazi tožniku, kot tudi ostalim kreditjemalcem v švicarskih frankih pojasnila na nevarnost LIBOR-ja, to je vezavo referenčne obrestne mere, enako podobno kot pri EURIBOR-ju in na nihanje tečaja, to tudi obrazložila drugim strankam, kakšne so posledice nihanja tečajnice, kar so strankam pokazali na grafu, jim povedali, da to, kar je bilo v preteklosti, še to ne pomeni, da bo identično v prihodnosti, ampak se je videlo, da tečajnica pet, deset, petnajst let ni bila ista, da niha, ko je strankam, torej tudi tožniku povedala, da če pride do spremembe tečaja, da pride do spremembe obroka, ki bo lahko višji ali nižji, torej sprememba tečaja vpliva na spremembo mesečnega obroka in spremeni se tudi glavnica. Nadalje je zaslišana pričateljica [redacted] še izpovedala, da je strankam plastično prikazala preračune, da je npr. v tistem letu (leto 2008) bila tečajnica 1,6 napram EUR preračunavala dolg npr. 100.000 CHF s tečajnicami 1,4, 1,3 1,2, in 1,1 pri tem stranke še opozarjala, da naj pogledajo tudi malo na spletu, naj si pogledajo tečajnice, ker ni nič zagotovo in to tveganje sigurno obstaja, kot tudi

tveganje LIBOR -ja, kar je vsaki stranki glede EURIBOR-ja povedala tudi v predpogodbeni fazi pri kreditih v domači valuti. Pri tem iz zaslišanja [REDACTED] še izhaja, da je bil tožnik zaposlen, da je tudi prejemal sredstva iz najemnine, ko se je pri najemnini upoštevala višina 50 % najemnine, se pa je ta dodaten prihodek tožnika upošteval ne glede na dobo najema, ko je banka upoštevala tudi vrednost nepremičnine, v kateri se je vršila prenova/sanacija s tem, da so cenitev nepremičnine opravili pred renovacijo, kot tudi potem, ko je tožnik prejel zadnji del sukcesivno izplačanega kredita (prilogi v spisu B11 in B12), s strani referentov zaposlenih pri toženi stranki, saj je glede na manjše stanovanjske hiše, kot je bila tudi predmet prenove, to bila politika tožene stranke, to pa tudi izhaja iz zaslišanja prič [REDACTED]. Pri tem glede na navedbe tožnika, ob zaslišanju [REDACTED] sodišče zaključuje, da upoštevana 50 % najemnine, ki jo je prejemal tožnik iz naslova oddaje lastniške nepremičnine, ni imela vpliva na odobritev kredita pri toženi stranki, saj je tožnik za pridobitev kredita v CHF moral biti bolj kreditno sposoben, kot za pridobitev kredita v domači valuti, kar je tudi izpovedala zaslišana priča [REDACTED] tudi zaposlen pri toženi stranki, kot tudi zaslišana priča [REDACTED] v letu 2007 zaposlen, kot [REDACTED] ki je tudi izpovedal, da je morala biti stranka za 20 % bolj kreditno sposobna pri pridobitvi kredita v švicarskih frankih, kot evrih. Tudi priča [REDACTED] je pri tem navedel, da so stranke/kreditojemalci za pridobitev kredita v CHF, morali biti 20 % bolj kreditno sposobni, torej če stranka ni mogla pridobiti kredita v evrih, ga nikakor tudi ni mogla pridobiti v švicarskih frankih. Nadalje iz predloženih listinskih dokazov, tudi pričanja [REDACTED] izhaja, da je tožnik prejel tudi amortizacijski načrt, iz katerega je bilo med drugim moč razbrati način odplačevanja kredita, da sta bila sestavljena dva amortizacijska načrta, en v švicarskih frankih in drug v evrih (prilogi v spisu B24 in B25), s katerima je bil seznanjen tožnik, pri tem pa je bila tožniku tudi dana možnost vpogleda v kreditno pogodbo pred zapisom notarskega zapisa, saj so stranke predmetne pogodbe dobile v predhodno branje ali po pošti, po elektronski pošti, ali pa so jih same prevzele na banki, pred podpisom le - te pred notarjem, se tako seznanile z vsebino pogodbe, zaposleni pri toženi stranki so bili strankam vedno na voljo, pri tem pa so se osnovni podatki, ki so navedeni v pogodbi s stranko še vedno pregledovali skupaj. Prav tako je bila tožeča stranka tako ustno kot tudi pisno na jasen in razumljiv način obveščena o možnosti konverzije, poleg tega pa je bil tožnik tudi seznanjen, da je dolžan za plačilo obroka kredita po sporni kreditni pogodbi, opraviti konverzijo iz EUR v CHF, ko je bil dolžan ali plačati anuiteto kredita v CHF ali kupiti švicarske franke z evri. Tudi zaslišana priča [REDACTED] [REDACTED] sta izpovedala, da so vsem strankam najprej ponudili sporne kredite v evrih, s tem, da je bilo pri večini strank opaziti načrtano pot, da bi najele sporne kreditne pogodbe v švicarskih frankih, kar je mogoče smiselno razbrati tudi iz zaslišanja tožnika.

31. Sam potek postopka informiranja pa je kot priča opisala [REDACTED] ki je navedla, da sta skupaj s tudi zaslišano prič[REDACTED] ki je izpovedala, da so na toženo stranko prišli po kredit za reševanje prvega stanovanjskega problema, da niso prišli po kredit v švicarskih frankih, kar jim je banka ponudila kot ugodnejšo možnost. Pri tem je izpovedala, da so s strani banke prejeli dva informativna izračuna, eden vezan na domačo valuto, drugi vezan na CHF, pri tem pa je izhajalo, da je bil obrok kredita v CHF za [REDACTED] EUR nižji od tistega v EUR. Izpovedala je še, da je bil kredit predstavljen kot varen, da je bilo za najetje kredita v CHF odločilno nižja mesečna anuiteta, da so pogodbo podpisali pri notarju, da jim je bila pogodba pri notarju prebrana, ko je tudi zaslišana prič[REDACTED] [REDACTED] izpovedala, da so na banko/toženo stranko prišlo po kredit za reševanje stanovanjskega problema, da ni na banko prišla po kredit v švicarskih frankih, ampak je pred najetjem spremljala oba kredita, tudi vezana na švicarske franke, ali pa na EURIBOR, ji pa je bil kredit v švicarskih frankih ponujen, kot ugoden kredit, kar je tudi izpovedala zaslišana prič[REDACTED] ki je še izpovedal, da da bila švicarski frank stabilna valuta, da nihanja ni pričakoval. Iz izpovedbe zaslišanih prič[REDACTED] in [REDACTED] še izhaja, da je bila pogodba o kreditu prebrana pri notarju, da so vsi prejeli informativne izračune v EUR in v CHF, da so se odločili za kredit v švicarskih frankih iz razloga, ker je bil mesečni obrok nižji v primerjavi z enakim zneskom prejetim v domači valuti, prav tako pa so tudi vsi poznali načine odplačevanja mesečnih anuitet v švicarskih frankih. Glede najetja kredita ter samega poteka informiranja je tudi zaslišana prič[REDACTED] še izpovedala, je kredit v švicarskih frankih za isti znesek deloval dosti bolj privlačno, saj je bil mesečni obrok nižji, kar je bilo lažje odplačevati. Sodišče pri tem zaključuje, da je bil s strani tožene stranke postopek informiranja strank povsem utečen, zaradi česar ni mogoče najti nobenega dvoma da bi svetovalka pred/ob sklenitvi sporne pogodbe prič[REDACTED] ko je sodišče sledilo njeni izpovedbi, v razgovoru s tožnikom pred/ob sklenitvi pogodbe, odstopila od svojega ravnanja na banki, saj je sodišče povsem prepričano, da je [REDACTED] tožniku posredovala povsem enake informacije, kot jih je pri sklepanju spornih kreditnih pogodb v švicarskih frankih posredovala drugim strankam/komitentom oziroma potrošnikom.
32. Neutemeljene so trditve tožeče stranke, da je bila tožena stranka seznanjena z določenimi informacijami, ki pa jih ni razkrila, saj je trdil da je Banka Slovenije poslovne banke na tveganje zadolževanja v CHF opozarjala že v Poročilu o finančni stabilnosti iz leta 2005, iz katerega je izhajalo, da valutno tveganje za banke ne pomeni večjega tveganja, vendar pa je zaradi velike volatilnosti CHF mogoča realizacija tveganj pri komitentih, da je za komitente izpostavljenost tečajnemu tveganju zelo velika, posebej ker je CHF na relativno nizkih ravneh in je pričakovati apreciacijo. Tožnik je nadalje še navedel, da je Banka Slovenije poslovnim bankam v juliju 2006 poslala dopis oziroma opozorilo, da morajo

komitente popolno in jasno informirati o bančnih produktih, s poudarkom na tveganjih, katerim se izpostavljajo kreditojemalci z najemom posojil v tuji valuti ter od bank zahtevala, da morajo komitentom najprej predstaviti svoj produkt v evrih. V naslednjem opozorilu iz leta 2007 pa je Banka Slovenije izrecno zahtevala, da banke potencialnim posojilojemalcem vedno najprej predstavijo ponudbo v evrih, v septembru 2008 je bila na pobudo banke Slovenije izdana tudi zgibanka „Informacija o tveganjih najemanja kreditov v tuji valuti“, s katero tožnik tudi ni bil seznanjen. Sodišče glede na predložena priporočila in opozorila Banke Slovenije, da Banka Slovenije v letu 2005 ni mogla imeti v mislih za obravnavani primer odločilnih razlogov za apreciacijo, do katere je prišlo v letu leta 2011 in letu 2015, torej v času gospodarske krize in ukrepa švicarske centralne banke, saj zanesljive, natančne napovedi glede obdobja in obsega spremembe valutnega razmerja niso mogoče, ko je v sami naravi tveganja nepoznavanje prihodnosti in neobvladovanje dejavnikov, ki vplivajo na realizacijo tveganja. Za strokovnjake je vpliv določenih dejavnikov do določene mere gotovo predvidljiv, noben strokovnjak pa ne more predvideti enostranskih ukrepov, kakršen je bil v konkretnem primeru ukrep Švicarske centralne banke iz leta 2015, ki je imel odločilen vpliv na vrednost CHF. Priporočili Banke Slovenije iz leta 2006, 2007 in izdana zgibanka, po oceni sodišča pomenijo, v večjem delu splošna opozorila na dolžnosti poslovnih bank, ki niso presežala tistih, izhajajočih iz takrat veljavnih predpisov, kot tudi iz načela vestnosti in poštenja, temveč je Banka Slovenije z njimi zgolj opozarjala na celovito informiranje potrošnikov o valutnem tveganju, ko pa banke niso mogle z gotovostjo napovedati gibanje tečaja švicarskega franka, izhaja iz depeše Veleposlaništva RS v Bernu (priloga v spisu B52). Iz navedene depeše izhaja, da je Nacionalna banka Švice dne 15. 1. 2015 sprejela odločitev, da se ukine fiksni tečaj švicarskega franka v razmerju do evra, ki je bil v zadnjih treh letih okrog 1,20 franka za evro, da je vrednost franka narasla za nekaj več kot 20 %, ta odločitev Nacionalne banke Švice bila veliko presenečenje tudi za finančne analitike, politike, gospodarstvo in prebivalce Švice in švicarsko vlado, s to odločitvijo naj ne bi s to odločitvijo bili predhodno seznanjeni člani vlade in člani parlamenta pa je razvidno tudi iz dopisa Banke Slovenije z dne 19. 6. 2017 (priloga v spisu B51), kjer je zapisano, da je pri odločitvi za posojilo CHF imel odločilno vlogo profitni namen posameznika, doseči čim večji obseg posojila, ob čim nižji obrestni meri in s tem obroku posojila, ne upoštevajoč tveganja, ki izhajajo iz tovrstnega posojila, pri tem iz dopisa Banke Slovenije z dne 19. 6. 2017 še izhaja, da so bili najvišji odstotki posojil vezani na CHF v obdobju med 2005 in 2007, da so biti ti odobrenim gospodinjstvom, predvsem za stanovanjska posojila, med tem ko so se podjetja in drugi segmenti za to vrstna posojila odločali le v manjši meri, 90% posojil odobrenih gospodinjstvom v SIT ali EUR, za posojila vezana na CHF, pa so se odločali posamezniki bolj naklonjenim tveganim odločitvam. Nadalje iz navedenega dopisa še izhaja, da je šlo v danem primeru za običajno posojilno razmerje in ne za posle, ki so po svoji naravi podobni

špekulativnim borznim poslom, primarno je posojilojemalec vedno najemal posojilo v valuti prihodkov in pripadajočih obrestnih merah, kar mu daje naravno varovanje pred tečajnim tveganjem, če ne uporablja drugih oblik zavarovanja.

33. Sodišče je prepričano, da je tožena stranka pri svojem poslovanju v celoti upoštevala Priporočila izdana s strani Banke Slovenije v letu 2005 in dopisa Banske Slovenije izdana v letu 2006 in 2007 ter v skladu s slednjimi svoje delo opravljala na način, da je precejšnjo pozornost usmerjala v informiranje strank, na način da je komitentu vedno najprej oziroma prednostno predstavila svojo ponudbo produktov v evrih na tej osnovi izračunala kreditno sposobnost komitenta in za komitente, ki so kljub seznanitvi s tečajnim tveganjem, želeli posojilo v tuji valuti ali posojilo vezati na tujo valuto, zatem ocenila kreditno sposobnost upoštevajoč manj ugodne pogoje najemanja enakega posojila v evrih. Vse to pa kaže na to, da je tožena stranka, upošteva poročilo in oba dopisa BS, tožnika ustrezno, kot tudi razumljivo informirala. Zaradi vse večjega povpraševanja po kreditih v švicarskih frankih je tožena stranka, ki je ena izmed zadnjih komercialnih bank v R Sloveniji začela ponujati kreditne produkte v švicarskih frankih, pri tem pa je za svoje svetovalce organizirala izobraževanja, jim pripravila delovno gradivo, vse z namenom, da bodo svetovalci strankam produkt v švicarskih frankih ustrezno predstavili in pojasnili. Tako so bila v letu 2007 pripravljena delovna navodila za scoring fizične osebe oziroma za ugotavljanje kreditne sposobnosti fizične osebe. Kot izhaja iz navedenega gradiva je bil namen slednjega pomoč pri izračunu kreditne sposobnosti stranke, ki bi želele najeti kredit v CHF, vnosa podatkov za izračun kreditne sposobnosti, opredelitev bonitetnega razreda, itd, s tem, da se je kredit v švicarskih bankah tržil do oktobra ali novembra 2008. Tudi iz predloženih dokaznih listin (priloga v spisu B27), ki je bila namenjena internemu izobraževanju svetovalcev glede švicarskih frankov – naslov „CHF krediti“, kar je tudi izpovedala zaslišana pričateljica [REDACTED] ki je bil udeležen na izobraževanju, bil kot projektni vodja, vodil izobraževanja, kjer so bili zaposleni pri toženi stranki seznanjeni s odgovornostjo bančnika, plačila izplačila, odplačevanje kredita – kreditna klavzula, težave CHF, obrestovanje, primerjave ponudb, bili seznanjeni s povezanimi tveganji plačil, nihanja švicarskega tečaja, liborja, itd., kar tudi izhaja iz zaslišanja [REDACTED]. Pri tem je bil tožnik ustno seznanjen z navedenimi priporočili, poleg tega je pa tožena stranka za svoje stranke in interesente za švicarski kredit organizirala tudi predstavitev oziroma predavanje z naslovom „Pasti zadolževanja v švicarskih frankih“ (priloga v spisu B26) iz razloga vse večjega povpraševanja po teh kreditih, pri tem pa iz priložene listinske dokumentacije izhaja, da so bile stranke na predavanju bile jasno poučene o tveganjih, ki jih s seboj prinesejo krediti v CHF, in sicer tako glede obrestnega tveganja (da lahko pride do spremembe višine referenčne obrestne mere (LIBOR) v obdobju vračanja kredita), kakor glede valutnega tveganja (tveganje spremembe

vrednosti CHF proti EUR), zgodovina LIBOR/EURIBOR, gibanje tečaja, vzroki za odsvetovanje kredita v CHF, kakšna so zavarovanja pred tveganji, možnost nihanja valute, in sicer takrat, ko je povečanje CHF za 10 %, kar pomeni povečanje glavnice in obroka za 10 %, ko iz predložene listine izhaja, da je tožena stranka vedno prednostno ponudila financiranje v evrih, da se je stranke opozorilo na tveganja pri kreditu v švicarskih frankih, da se prikažejo gibanja v preteklosti, da je potrebna boljša kreditna sposobnost strank pri CHF kot pri kreditih v EUR, pa tudi kdaj so se pri toženi stranki priporočali krediti v CHF, kot tudi komu so bili ti krediti namenjeni. Vse to pa izhaja tudi iz izpovedb zaslišanih prič [redacted] tem, da sodišče zaključuje, da glede kazalnike velikega tveganja, ki bila povezana s krediti švicarskih frankih, da je tožena stranka povsem ustrezno poskrbela, da so se svetovalci primerno izobrazili in usposobili, v posledici česar zagotavljala, da so komitenti tožene stranke pridobili ustrezne informacije, na podlagi katerih so lahko potem sprejeli lastno preudarno odločitev o tem, v kakšni valuti želijo skleniti kreditno pogodbo.

34. Glede navajanja tožeče stranke, da ji tožena stranka ob sklepanju sporne kreditne pogodbe ni pokazala nobene simulacije (grafa), zaradi česar prav tako pojasnila dolžnost toženke ni bila izpolnjena, sodišče pojasni, da ni mogoče trditi, da bi bila samo na ta način pojasnilna dolžnost, do tožnika res pravilno izpolnjena. Podlaga za tako zahtevo ne izhaja iz sodbe Sodišča EU v zadevi Andriuc, niti iz Priporočil Evropskega odbora za sistemska vlaganja, saj je bistvo sodbe Sodišča EU v zadevi Andriuc v tem, da mora biti stopnja informiranja potrošnikov določene intenzivnosti, ne pa v predpisovanju točnega načina informiranja, npr. z izdelavo grafičnih prikazov in izračunov. Tak način informiranja bi na drugi strani lahko vodil tudi do točke prezasičenosti z informacijami in s tem do manipulacij in zavajanja (npr. s prikazovanjem hipotetičnega, celo špekulativnega gibanja tečaja v korist potrošnikov). Tako tudi pretirana skrb za potrošnika ni v skladu s pojmovanjem posameznika kot razumnega, avtonomnega in svobodnega subjekta, ki je sposoben sprejemati odgovorne, ekonomske, življenjske in osebne odločitve. Sicer pa je prav pojasnilna dolžnost tista, ki izraža ravnotežje med premajhno in pretirano skrbjo za človeka, ko je pojasnilna dolžnost mehanizem, ki potrošniku omogoča seznanitev s potrebnimi informacijami, na podlagi katerih bo lahko sprejel odločitev, ki jo sam zase oceni kot najsprejemljivejšo. Lahko se odloči za tveganje in večje pričakovane koristi, ali pa za manjše koristi ob manjšem tveganju. Zahteva po izdelavi simulacij mogočega gibanja anuitet v odvisnosti od valutnega razmerja pa ne izhaja niti iz dopisa Banke Slovenije iz leta 2006, temveč Banka Slovenije z navedenim dopisom opozarja zgolj, da morajo biti v primeru, da se jih banka odloči narediti, take simulacije narejene tako za pozitivni kot za negativni scenarij. Nenazadnje pa take simulacije, ob dejstvu, da nastop eventualno simuliranih sprememb ni bil ne bolj ne manj verjeten, k bolj razsodni oziroma bolj informirani odločitvi tožnika ne bi v ničemer prispeval.

35. Pretirana je tudi zahteva, da bi morala tožena stranka pred sklenitvijo pogodbe kreditno ponudbo predstaviti na način, da bi lahko tožeči stranki primerjali kredit v CHF in kredit v EUR skozi večletno obdobje odplačevanja. Potrebno je namreč upoštevati, da primerjava obeh kreditov ni odvisna le od gibanja tečaja, temveč tudi od gibanja LIBOR-ja in EURIBOR-ja kot referenčnih obrestnih mer, pri tem pa na nobeno od navedenih treh spremenljivk tožena stranka ni mogla in ne more vplivati in napovedati njenega gibanja, zlasti ne za več letno obdobje (obdobje odplačevanja kredita – v danem primeru 30 let), saj bi tovrstne izračune zato lahko izdelali le na podlagi špekulacij, pri čemer bi upoštevanje navedenih spremenljivk v različnih kombinacijah pripeljalo za potrošnika neobvladljivega obsega gradiv, kar bi le teoretično lahko prispevalo k njegovemu boljšemu informiranju.
36. Trditev tožnika, da mu je bil kredit v CHF predstavljen in svetovan kot zelo ugoden in varen, da tečaj franka zelo malo niha gor ali dol, da je valuta frank stabilna valuta je sodišče sledilo prepričljivi izpovedbi pričevalca [REDACTED] ki je še navedla, da je bil tečaj v času sklepanja sporne kreditne pogodbe 1,6 -ugoden, strankam pa navajala, da to kar je bilo v preteklosti, še ne pomeni, da bo v prihodnosti identično, ampak se je videlo, da tečajnica ni pet, deset, petnajst let ista, da niha, tudi navedla, da ima kredit v švicarskih frankih, Pri tem je [REDACTED] še, da je bila strankam plastično prikazano gibanje tečaja, tudi da je vsaki stranki preračunala, kaj se bo zgodilo v primeru spremembe tečaja,. Pri tem sodišče zaključuje, da je za za vsakega kreditojemalca bistveno, kaj se bo dogajalo v obdobju kreditne pogodbe -, ampak v kolikor za nazaj ni nekega tečaja, tudi za naprej ne more biti nekega predvidevanja. Tudi zaslišana pričevalca [REDACTED] zaposlen kot finančni svetovalec pri toženi stranki, je navedel, da je banka imela na voljo dva produkta hipotekarnih kreditov za prebivalstvo – evrski in švicarski, da je bila glavovina hipotekarnih kreditov v evrih, da je bil tečaj švicarski frank v letih 2006 ugoden, ko je banka s produktom v švicarskih frankih začela zaradi velikega povpraševanja strank, ko so takšen produkt tržile tudi druge banke v R Sloveniji. Nadalje je izpovedal, da je bil tečaj leta 2006, 2007 ugoden, zatem pa se je tečaj okreplil, so pa bili komitenti, kar tudi izhaja iz priloženih listinskih dokazov, že omenjenega izobraževanja svetovalcev tožene stranke, tudi obveščeni, da lahko pride do spremembe tečaja, kar je tudi izpovedala zaslišana pričevalca Fefer, da se tečaj lahko spremeni njihovo škodo, oziroma, kaj se zgodi, če se tečaj spremeni na 1,3 (CHF/EUR), da se potem poviša mesečni obrok in glavnica, kar izhaja iz izpovedbe zaslišane pričevalca [REDACTED] da je bil v spornem obdobju mesečni obrok nižji, se pa je stranko opozorilo na tveganje tečaja in tveganje LIBOR-ja, saj je bil takrat LIBOR 2%, EURIBOR 5 %, kar se je pri kreditu npr. 100.000 EUR pomenilo 100,00 EUR nižji obrok, ko je sedaj odstotek EURIBOR- ja nič, kar je izpovedala zaslišana pričevalca [REDACTED] Pri tem, ko je sodišče že večkrat omenilo, se je vsak komitent, tudi tožnik, sam odločil za kredit na podlagi določenih pridobljenih informacij, dejstev s katerimi je sam, kot tudi tožena

stranka razpolagala ob sklenitvi sporne kreditne pogodbe, ko je mogoče nedvomno pojasniti, da je prav vsak kredit sam po sebi že določeni riziko. Nihče, kot to izhaja iz zaslišanj pa ni strankam, kot tudi [REDACTED] tožniku zagotovila, da do sprememb mesečnih anuitet ne bi prišlo oziroma da bodo te minimalne, saj tudi sama [REDACTED] ki je imela kredit v švicarskih frankih, ob sklepanju pogodbe, ni vedela kakšno bo nihanje tečaja v bodoče. Tudi v letu 2008 tožena stranka ni razpolagala z nikakršnim indicem, da se bo valuta CHF za toliko okrepil, kar je tudi navedel [REDACTED] ki je izpovedal, da je za razmerja švicarskega franka veljalo, da je bilo to ena najbolj stabilnih valut iz svojih časov do nemške marke in evra, se pa v valutnih parih na vsake toliko časa zgodijo določeni pretresi, vendar zgodovinsko gledano, tega nihče ni pričakoval, da bo prišlo do takšne krepitve švicarskega franka. Sodišče pri tem zaključuje, da tožena stranka nikakor ni mogla predvideti, da bi lahko prišlo do tako velikih sprememb vrednosti tečaja CHF napram EUR (CHF – prej, kot varno zatočišče), kar bi sicer na daljše časovno obdobje lahko pričakovala, gledano zgodovinsko, da bo prišlo do spremembe v gospodarstvu ali na trgih, kar se bo lahko odražalo tudi v spremembah vrednosti valut ali referenčne obrestne mere, nihče pa ni mogel pričakovati takšnih ukrepov kot so se zgodili v letu 2011 in 2015, pri tem tako tožena stranka v letu 2008 ni imela nobenega indica, da bi lahko sklepala, da se bo CHF toliko okrepil. Res je sicer, da je tožnik v spis priložil razne članke (Škandal BNP Paribas: „Opozarjala sem vas; Švicarski frank in kriza finančnega trga,... A24, strokovni članek: Švicarski frank in kriza finančnega trga, strokovni članek Tatjane Šuler, nadalje strokovni članek Carloza Lenze, ...) letna poročila bank (izpisek iz letnega poročila [REDACTED] za poslovno leto 2006 in 2008, poročilo BS o finančni stabilnosti, letno poročilo [REDACTED] iz leta 2009,...), po mnenju sodišča le-ti ne izkazujejo, da je tožena stranka v času sklepanja sporne kreditne pogodbe v juliju 2008 razpolagala z informacijami na podlagi katerih bi lahko predvidela bodoče spremembe, ni mogla predvideti, da bi se tečaj CHF napram EUR toliko okrepil, je pa svojo pojasnilno dolžnost je izpolnila s tem, da je tožniku valutno tveganje predočila v takšnem obsegu in vsebini, da se je lahko vsekakor zavedal, da je to valutno tvega nje in lahko vpliva na obseg njegovih pogodbenih obveznosti.

37. V skladu z navedenim sodišče zaključuje, da je tožnik povsem razumel valutno tveganje povezano s krediti v CHF, saj anuitete kredita še vedno odplačuje v CHF, kar tudi izhaja iz zaslišanj prič [REDACTED] seznanjen je, da se je mesečna anuiteta spreminjala glede na gibanje tečaja, ko ni mogoče glede na spremembo višine mesečne anuitete, tega nihanja natančno predvideti, tožnik se ni spomnil, kakšen je bil začetni obrok kredita, da je sedaj mesečni obrok [REDACTED] ali [REDACTED] EUR, da je sicer po navedbah tožnika mesečni obrok relativno nizek, da pa je njegov največji problem poplačilo glavnice, ki se je glede na višino glavnice ob najetju, sedaj le – ta povišala. Po

prepričanju sodišča glede na v spisu zbrano listinsko dokumentacijo, po opravljenem zaslišanju tožnika, kot tudi prič [REDACTED] kaže na to, da je tožnik razumel in se zavedal, da se lahko tečajno razmerje CHF/EUR spremeni in da se s tem spremeni tudi v EUR izražena višina mesečne anuitete, ko je bil tožnik tudi seznanjen z možnostjo konverzije (priloge v spisu B13-B15), poleg tega pa je bil v pogodbi, ki mu je bila pred podpisom posredovana v predogled, pri notarju prebrana le ta prebrana, da je bil tožnik ustno (priloga v spisu B15), tudi tudi pisno v 3. odst. 1. čl. pogodbe opozorjen, da lahko kadar koli kredit v CHF zamenja za kredit v evrih, pa tega, kljub temu, da je videl, da se njegov mesečni obrok zvišuje, pri tem pa ni mogoče tudi prezreti okoliščine, da je v času, ko je tožnik začel plačevati mesečni obrok z upoštevanjem glavnice [REDACTED] menjalni tečaj 1,2967, ko je bil menjalni tečaj ob sklenitvi pogodbe [REDACTED] 1,6273, vendar pa se tožnik za konverzijo v nobenem časovnem obdobju ni odločil. Res je, da konverzija sama po sebi ne varuje pred valutnim tveganjem in je v tem delu mogoče pritrditi tožniku, saj konverzija ni produkt, ki bi deloval samodejno, ki bi torej neodvisno od volje in ukrepov tožnika varoval pred valutnim tveganjem, temveč se mora tožnik sam odločiti za konverzijo, kar nadalje implicira njegovo dobro poznavanje mehanizma delovanja tečajnega tveganja, spremljanje in analiziranje dogajanja na mednarodnih in finančnih trgih in njegovo predvidevanje nepredvidljivih okoliščin, skratka njegovo zmožnost, da pravilno oceni, kdaj bodo nastopile takšne okoliščine, ko se bo tečaj spremenil v njegovo škodo, da še preden se to dejansko zgodi predlaga konverzijo v domačo valuto, saj bi se le na tak način tožnik lahko res učinkovito zaščitil pred izgubo.

38. Tožena stranka je tožnika obveščala in opozarjala na razmere na trgu ter ga celo sama dodatno še po sklenitvi pogodbe opozarjala na možnost konverzije (zamenjave valute), in sicer je v letu 2011 in 2012 (ter nato tudi v letu 2015) vse svoje stranke z dopisi obveščala o stanju na trgu in jim predlagala ter ponujala možnost zamenjave valute kredita, zaradi česar so pri toženi stranki pripravili tudi posebne pogoje v primeru, da bi se stranke za zamenjavo odločile, in sicer bi banka v tem primeru zamenjave, bil le podpisan aneks k že obstoječi pogodbi, brez stroškov, ali bi se najel nov kredit, v tem primeru bi tožena stranka prevzela stroške notarskega zapisa, kredit bi bil brez stroškov odobritve novega kredita. Slednje je potrdil tudi smiselno tožnik, ki je izpovedal, da ga je tožena stranka obvestila tožnika v letu 2011 ali 2012 o možnosti konverzije, da je stopil osebno na banko, da pa po njegovih navedbah tožnik ni bil kreditno sposoben, saj mu je bilo na banki povedano, daje potrebno najeti nov kredit s katerim bi poplačali starega, ko iz prilog B13 do B15 izhaja, da je tožena stranka vse stranke/kreditojemalce obvestila v letu 2011 in letu 2012 o možnosti najema novega kredita EUR, menjave valute iz CHF v EUR, pri tem pa se ni nikjer omenjala ponovna ocena strank/tudi tožnika kreditne sposobnosti, kar se še bolj

izkaže v listini B 15 v spisu, kjer je bil tožnik po telefonu s strani tožene stranke obveščen o menjavi kredita dne [REDACTED] 2015, navedel, da se ne bo odločil za zamenjavo CHF valute, da nima velikega obroka in spremembe ne občuti, bil ponovno o možnosti zamenjave obveščen dne [REDACTED] 2016, kjer je tožnik navedel, da ne želi menjave, navedel, da se pravzaprav norčujemo iz njega, ker mu menjavo ponujamo šele sedaj ne prej, ko je bil tečaj ugodnejši (mogoče 1,35) – priloga v spisu B15 in B16. Vse to izhaja tudi iz zaslišanja prič [REDACTED] ki je še izpovedala, da tožnik za konverzijo ni odločil, da se je pri konverziji obstoječa glavnica pretvorila po tečaju švicarskega franka na tisti dan, ko se je kredit ponovno pripravil, se pa pri možnosti konverzije ni opravila ponovna ocena njenih kreditnih sposobnosti, da se je ta izvedla brez stroškov za stranko, brez ponovnega vrednotenja nepremičnin, ugotovilo se je le zemljiško knjižno stanje, saj je bil edini pogoj tožene stranke ta, da se je tožena stranka ponovno vpisala v zemljiško knjigo na prvo mesto s kreditom v evri, kar je rudi izpovedala zaslišana priča [REDACTED]. Sodišče pri tem zaključuje, da se tožnik za konverzijo ni odločil po oceni iz razloga, ker ni imel visokega mesečnega obroka in spremembe tečaja ni občutil, torej kot je tudi sam izpovedal, je v celotnem obdobju odplačevanja kredita povsem brez težav zmožen in sposoben odplačevati mesečne obroke kredita.

39. Nadalje je bilo tveganje kredita v CHF bilo tožniku pojasnjeno in je razvidno iz dejstva, da je vsaka stranka morala biti za pridobitev kredita v švicarskih frankih 20 % bolj kreditno sposobna od stranke, ki je kredit želela pridobiti v evrih, kar torej pomeni, da če tožnik ne bi bil kreditno sposoben za pridobitev kredita v CHF, bi bil lahko sposoben pridobiti kredit v domači valuti pri toženi stranki, ko je pri tem potrebno izhajati iz okoliščine, da je bil tožniku najprej ponujen kredit v domači valuti, da mu je tožena stranka izdelala amortizacijski načrt dne 16. 7. 2008 v zvezi s sporno kreditno pogodbo v CHF (priloga v spisu B24) in amortizacijski načrt dne [REDACTED] 2008 v zvezi s kreditno pogodbo v EUR (priloga v spisu B25), tako za kredit v evrih, kot za kredit v švicarskih frankih. Da je moral biti tožnik kreditno bolj sposoben za pridobitev kredita v švicarskih frankih izhaja tudi iz zaslišanja prič [REDACTED] to pa je tudi potrdila priča [REDACTED] kot produktni vodja in zaslišana priča [REDACTED] kot tudi zaslišana priča [REDACTED] saj so morali biti kreditorejmalci 20 % bolj kreditno sposobni za kredit v CHF. Pri tem je zaslišana priča [REDACTED] še navedel, da je bila vsaka stranka izpostavljena še tečajnemu tveganju, ki so ga pri toženi stranki izračunali na podlagi pričakovanj, kam bi zadeva lahko šla, kam se bo spremenilo, kar sem pri toženi stranki izračunala zaslišana priča [REDACTED] kar je naredil na podlagi gibanja tečaja v preteklosti, ko je bilo v obdobju med letom 1999 do leta 2007 nihanje okrog 13 %, potem so to zaokrožili na 20 % in to tveganje je zatem tožena stranka vnesla v sam izračun kreditne sposobnosti Tako sodišče zaključuje, da je bil tožnik kreditno sposoben, saj je ne glede na to, da je imel že kreditno obveznost tudi v švicarskih frankih pri drugi konkurenčni banki, pri toženi stranki sklenil sporno kreditno, ne

glede na 20 % zahtevano višjo kreditno sposobnost s tem, da je tožnik sam navedel, da je pred sklenitvijo sporne kreditne pogodbe, si pridobil informacijo o možnosti najetja kredita [REDACTED] vendar pa mu navedena banka kredita ni odobrila, zato se je obrnil na toženo stranko. Tožnik je bil glede na obrazloženo pred sklenitvijo sporne kreditne pogodbe, ko je imel že sklenjeno eno kreditno pogodbo, tudi v švicarskih frankih, nedvomno seznanjen s potekom in načinom sklepanja kreditnih pogodb, ko je po oceni sodišča bil namen tožnika pridobitev kredita z čim manjšim pribitkom in čim nižjim mesečnim obrokom.

40. Da so tožnika zanimale zgolj ugodnosti kredita v CHF, drugi pogoji pa ne, pa je mogoče razbrati tudi iz tega, da je tožnik začel z odplačevanjem mesečne kreditne obveznosti, kjer je bila upoštevana glavnica, šele po [REDACTED] 2010, ob okoliščini, da je bila kreditna pogodba sklenjena [REDACTED] 2008, v vmesnem obdobju plačeval le obresti (priloga v spisu B3 in B4), to pa so bili mesečni zneski v povprečju okrog [REDACTED] EUR mesečno. Tako iz priloženih amortizacijskih načrtov izhaja, da je začetni obrok pri švicarskem kreditu znaša [REDACTED] CHF – ob vrednosti tečaja dne [REDACTED] 2008 je to predstavljalo [REDACTED] EUR, začetni obrok pri kreditu v evrih je znašal [REDACTED] EUR, ko je tako začetni obrok v švicarskih frankih predstavljal 80 % začetnega obroka v domači valuti. Tožnik se je po prepričanju sodišča, zaradi nižjega mesečnega obroka ob sklenitvi pogodbe, zaradi okoliščine, da je pri drugi banki imel že sklenjen kredit v švicarskih frankih (priloga v spisu B17), da vzame kredit v CHF in s tem prevzame tveganje, ki ga s seboj prinaša tuja valuta, saj kot izhaja iz predložene listinske dokumentacije je tožena stranka tožniku enakovredno predstavila kreditno ponudbo ter mu predložila izračune za kredit v evrih in kredit v švicarskih frankih. Tožnik, kot je sodišče že to večkrat ugotovilo, je bil kreditno sposoben za znesek tako v švicarskih frankih, kot tudi za kredit v domači valuti, zato je povsem prosto odločil, katero pogodbo bo sklenil, pri tem pa je tožena stranka tožnika opozorila, da s sklenitvijo pogodbe v švicarskih frankih prevzeme nase tveganje spreminjanja LIBOR-ja in valutnega razmerja CHF napram EUR, nakar ga je opozorila zaslišana pričateljica [REDACTED] je pa bila vsebina opozorila [REDACTED] takšna, da se je tožnik na tej podlagi lahko zavedal, da lahko pride do spremembe tečajnih razmerij in s tem do zvišanja anuitete in njegovih pogodbenih obveznosti, izraženih v domači valuti, s tem, da je tožnik po, prejemu vseh informacij s strani tožene stranke imel na voljo dovolj časa, prosti premislek kakšno pogodbo si tožnik želi skleniti, ko se je tožnik po oceni sodišča za sklenitev sporne pogodbe odločil zaradi nižjega mesečnega obroka plačila, ko mu je tožena stranka razkrila vse informacije, s katerimi je ob sklenitvi pogodbe razpolagala, vendar pa tožena stranka nikakor ni mogla sama predvideti valutnih sprememb, do kakršnih je prišlo po sklenitvi pogodbe. Prav tako tožnik v ničemer ni pokazal interesa, da bi si pridobil še kakšne informacije, pred sklenitvijo-podpisom pogodbe, ko mu je bila ta prebrana najkasneje pri notarju, mu bila pred podpisom bila dana možnost, da se vsebino pogodbe, ki je sestavljena v

razumljivem jeziku seznanj, da so tožniku bili na voljo svetovalci zaposleni pri toženi stranki, pri tem pa sodišče zaključuje, da je bilo tožniku le pomembno da dobi denar za obnovo spornega objekta, pa tudi to, kaj je tožena stranka upoštevala pri tožnikovih dohodkih pri kreditni sposobnosti. Sodišče se nadalje ne strinja s trditvijo, da je tožena stranka kršila pojasnilno dolžnost, ker tožnika izrecno ni opozorila na dejstvo, da se v posledici dviga vrednosti švicarskega franka v primerjavi z vrednostjo domače valute, zviša vrednost neodplačane glavnice. Tožnik je nesporno vedel, da gre za kredit v tuji valuti, bil ustrezno poučen in se zavedal, da se s spreminjanjem tečaja spreminja tudi v EUR izražena višina anuiteta, pri tem pa iz takšnega zavedanja za normalno obveščene, razumno pozornega in preudarnega potrošnika izhaja zaključek, da se z gibanjem tečaja spreminja tudi v domači valuti izražena vrednost celotnega kredita, ki je seštevek anuitet in v domači valuti izražena vrednost neodplačanega kredita, ki je seštevek iz amortizacijskega načrta razvidnega zneska in vsakokratne vrednosti EUR v razmerju do CHF.

41. Sodišče nadalje ugotavlja, da so neutemeljene navedbe tožene stranke, ko le ta navaja, da je potrebno upoštevati, da tožnik nedvomno ni bil „neizkušen“ kreditojemalec, saj je imel že pred spornim kreditom v CHF, najet kredit v CHF in bil tako že izpostavljen spremembi valute, zaradi česar bi moral ta mehanizem razumeti, ob okoliščini, da je informacijo o kreditu iskal pred tem tudi na banki, kjer je imel kredit v CHF. Navedena dejstva so po mnenju sodišča za presojo pravilnosti izpolnitve toženkine pojasnilne dolžnosti neutemeljena. Obseg in način pojasnilne dolžnosti namreč ni odvisen od konkretnega potrošnika, njegove izobrazbe, starosti, poučenosti in razumevanja, saj ni mogoče vzpostaviti zaključka, da je tožnik v razmerju do banke nastopal kot enakovredna stranka. Prav tako izpolnitev pojasnilne dolžnosti ne more biti v celoti odvisna od zainteresiranosti (sodelovanja) potrošnika, banka je namreč dolžna pojasnilno dolžnost opraviti v vsakem primeru in sicer v obsegu, ki se zahteva za standard povprečnega potrošnika, ki je normalno obveščen, razumno pozoren in preudaren. Aktivnosti ali neaktivnosti potrošnika v zvezi z iskanjem informacij, banke ne odvezujejo pojasnilne dolžnosti v enakem obsegu. Ni pa v sferi banke, na kakšen način bo potrošnik prejete informacije pri svoji odločitvi upošteval. Glede na navedeno so zato navedeni razlogi za presojo pravilnosti izpolnitve toženkine pojasnilne dolžnosti neutemeljene.
42. Prav tako so po mnenju sodišča nepomembne navedbe, da tožnik kreditne pogodbe v CHF ne bi sklenil, če bi vedel do kakšnih sprememb bo prišlo po sklenitvi pogodbe, ko je kreditna pogodba že ob sklenitvi vsebovala elemente aleatornosti, kar je sodišče že obrazložilo, tožnik se je ob sklenitvi predmetne pogodbe zavedal, da prevzema tveganje in da je to tveganje precejšnje in realno. Dejstvo, da se je tveganje kasneje uresničilo v večji meri, kot ga je štel za sprejemljivega, ni razlog za neveljavnost pogodbe.

43. Na podlagi vsega navedenega sodišče ugotavlja, da je bil tožnik ustrezno in zadostno poučen o tveganjih, ki jih prinaša sklenitev pogodbe z valutno klavzulo in spremenljivo obrestno mero, nadalje seznanjen z ekonomskimi posledicami, ki prinesejo sklenitev takšne pogodbe, vključno z možnostjo zvišanja vrednosti njune pogodbene obveznosti v domači valuti ter, da je tožena stranka svojo pojasnilno dolžnost v celoti izpolnila. Tako je zaključiti, da toženka pri sklepanju pogodbe ni ravnala v nasprotju z zahtevo dobre vere, in posledično, da ni vzročne zveze z neravnotežjem v pogodbenih pravicah in obveznostih pogodbenih strank, ki ga zatrjujeta tožnik, pogodbeni pogoj tako ni nepošten in kreditna pogodba ni nična, zaradi česar je sodišče primarni tožbeni zahtevek zavrnilo.

Glede podrednega tožbenega zahtevka:

44. Tožnik je podredno uveljavljal zahtevek za razvezo predmetne pogodbe, in sicer zaradi nastopa spremenjenih okoliščin (klavzula rebus sic stantibus). Pri tem je tožnik navajal, da je v času po sklenitvi predmetne kreditne pogodbe prišlo do globalne ekonomske krize, zloma finančnih trgov in padca vrednosti EUR v razmerju s CHF, ki se je zgodil v letu 2009 in 2010, zlasti v EU, pri čemer se je ta trend nadaljeval od leta 2010 dalje in se hudo zaostрил v začetku leta 2015 ob zadnjem radikalnem padcu vrednosti EUR v razmerju do CHF. Gre za zunanje okoliščine, ki jih v prvi polovici leta 2008, ko je bil sklenjen predmetni pravni posel z vidika tožnika objektivno gledano ni bilo mogoče predvideti in nedvomno presegajo vsako normalno tveganje pri tovrstnih poslih. Tožnik ni imel nikakršnih izkušenj s tovrstnimi posli in v letu 2008 tega tudi ni zaznal, da bi prišlo lahko do finančne krize. Na drugi strani pa banka kot specialist na področju bančnih poslov, so bile toženi stranki te napovedi znane, in sicer v posledici nekaterih bančnih oziroma ekonomskih strokovnjakov o bodoči kriti in zlomu finančnih trgov. Ta zlom finančnih trgov v EU in Sloveniji ter drastični padec vrednosti EUR v razmerju do CHF pa je splošno znano dejstvo. Tako je tudi splošno znano dejstvo, da je padec neposredna posledica hude gospodarske krize, o čemer so tudi vsakodnevno poročali mediji, pri tem pa je v posledici tega izpolnitev obveznosti tožnika praktično onemogočena, zlasti če predmetne posle in obveznosti, ki iz njih izhajajo, obravnavamo z vidika teorije načela enakovrednosti dajat in načela pravičnosti. Tožnik je namreč v položaju, ko njegove obveznosti do tožene stranke v projekcije dokončne izpolnitve obveznosti nekajkrat presegajo znesek glavnice izplačanega kredita in neposredno ogrožajo njegovo existenco. Pri tem je še poudaril, da huda gospodarska kriza ni povzročila zgolj drastičnih sprememb na trgih, kar po novejši sodni praksi že samo po sebi zadošča za uporabo 112. člena OZ. Tožnik namreč nima možnosti, da bi kakorkoli iz svojega premoženja zagotovil izplačilo kreditov, ki se konstantno povečuje, in je tudi negotovo, kakšen bo ta znesek ob dokončni zapadlosti. Po oceni tožnika je kreditna pogodba z vidika njene narave visokega tveganja, lahko sprejemljiva, samo v primerih normalnih cikličnih gibanj v gospodarstvu, s katerimi lahko pogodbene normalno

računajo, nikakor pa ne v primerih gospodarske krize.

45. Tožena stranka je v odgovoru na tožbo v celoti nasprotovala podrejenemu tožbenemu zahtevku, pri tem pa navedla, da navedba tožnika, da naj bi izpolnitev obveznosti skladno s pogodbo preseгла znesek glavnice izplačanega kredita, da ta temelji na predpostavki trenutnega tečaja, pri čemer pa ni znano kako se bo tečaj gibal v nadaljevanju, je pa v zadnjem letu zaznati trend rasti vrednosti EUR nasproti CHF, tako da so tudi utemeljena pričakovanja, da bo vrednost EUR nasproti CHF prišla na raven leta 2011, to pa je bil tečaj, ki je bil tožeči stranki očitno sprejemljiv, saj je kljub opozorilu tožene stranke, ki je bil poslan maja 2011, nadaljeval s plačevanjem kredita v CHF in se ni odločil za spremembo valute kredita. Enako je tožnik tudi ravnal v letu 2015. Prav tako je v zvezi z upoštevanjem gospodarske krize sodna praksa tudi zavzela jasna stališča (VSL I Cpg 1772/2013) s tem da ne drži navedba tožnika, da nima možnosti, da bi kakorkoli od svojega premoženja zagotovil odplačilo kredita, ki se konstantno povečuje, pri čemer je negotovo kolikšen bo znesek ob dokončni zapadlosti, ne drži, saj po vedenju tožene stranke ima tožnik vsaj dve nepremičnini, ki jo lahko proda in takoj poplača kredit v kolikor bi to želel. Je pa njegova trditev tudi nekoliko nenavadna, da kljub opozorilu tožene stranke, da se njegova obveznost iz naslova neplačane glavnice preračunana v EUR posledično po spremembi tečaja CHF/EUR zvišuje, ni odreagirala leta 2011, 2012 in 2015. Pri tem pa je vedel, da je izpostavljen riziku spremembe tečaja, katerega je sprejel na podlagi samostojne odločitve in tako ne more oceniti koliko bo v končni posledici plačal iz naslova kredita. Pri tem bi bil tožnik tudi v podobnem položaju, če bi vzel kredit v EUR s sprejemljivo obrestno mero in bi bil tudi izpostavljen riziku spremembam EURIBORJA. Tožnik bi se temu riziku lahko izognil le, če bi zamenjal kredit iz CHF v EUR s fiksno obrestno mero, kar pa mu je bilo tudi s strani tožene stranke ponujeno, za kar pa se ni odločil.
46. Prvi odst. 112. člena OZ določa, da če nastanejo po sklenitvi pogodbe okoliščine, ki otežujejo izpolnitev obveznosti ene stranke ali če se zaradi njih ne da doseči namena pogodbe, v obeh primerih pa v tolikšni meri, da pogodba očitno ne ustreza več pričakovanjem pogodbenih strank in bi bilo po splošnem mnenju nepravilno ohraniti jo v veljavi takšno, kakršna je, lahko stranka, ki ji je izpolnitev obveznosti otežena, oziroma stranka, ki zaradi spremenjenih okoliščin ne more uresničiti namena pogodbe, zahteva razvezo pogodbe. 2. odst. istega člena nadalje določa, da razveze pogodbe ni mogoče zahtevati, če bi bila morala stranka, ki se sklicuje na spremenjene okoliščine ob sklenitvi pogodbe te okoliščine upoštevati ali če bi se jim bila lahko izognila oziroma če bi njihove posledice lahko odklonila.
47. Sodišče po izvedenem dokaznem postopku, glede na že obrazloženo zaključuje, da bi se tožnik kot povprečni potrošnik, tudi pozorni potrošnik, moral zavedati in bi se tudi lahko zavedal, da lahko pride do nihanja tečaja, tudi do večjega, s tem pa

tudi do spremembe vrednosti obroka v EUR. Spremembo tečaja bi moral tožnik upoštevati že ob sklenitvi kreditne pogodbe, tako da sodišče zaključuje, da se na spremenjene okoliščine ne more sklicevati, enako velja tudi pri uveljavljanju ekonomske oziroma gospodarske krize, kot spremenjenih okoliščin. Tožnik bi moral pri uveljavljanju ekonomske in gospodarske krize slednje podpreti z dejstvi, s katerimi bi jasno obrazložil, kako je kriza vplivala na spremembo njegovih dohodkov to je prihodkov in odhodkov, kakšen je vpliv spremenjenih okoliščin na samo pogodbo, odziv na spremenjene okoliščine. Poleg tega bi moral pojasniti, kako je sam ravnal, da mu ni potrebno očitati pomanjkanja potrebne skrbnosti in kaj je storil, da bi lahko izpolnil temeljno načelo pacta sunt servanda. Sodišče ugotavlja, da je tožnik do sedaj redno odplačeval mesečne obroke, da v bistvu ni imel posebnih težav glede višine mesečnih obrokov, njegova težava je le višina neodplačane glavnice po spremembi tečaja, da je ob sklenitvi pogodbe in ob vloženi tožbi bil zaposlen pri istem delodajalcu, da je prejemal dohodek tudi iz najemnine od lastniške nepremičnine, da je bil ob sklenitvi pogodbe zaposlen na delovnem mestu programerja, da je opravljal delo računalniškega vzdrževalca, da je bil ob sklenitvi pogodbe lastnik dveh nepremičnin, da je sedaj lastnik še dodatno dveh nepremičnin, da je ob sklenitvi sporne kreditne pogodbe prejel plačo v višini [REDACTED] EUR skupaj z upoštevanimi dohodki od najemnine, da oddaja določene nepremičnini dodatno še v najem, s tem da je v letu [REDACTED] na [REDACTED] [REDACTED] Pri tem je tudi kot nesporno ugotovljeno, da je tožnik s prvim mesečnim obrokom iz sporne kreditne pogodbe začel z odplačevanjem [REDACTED] 2010, saj je tožnik imel moratorij na plačilo iz kreditne pogodbe tudi iz razloga sukcesivno izplačanih denarnih sredstev iz sporne kreditne pogodbe in je v obdobju od [REDACTED] 2008 do [REDACTED] 2010 odplačeval le obresti. V letu 2011, ko je tožena stranka ponudila možnost tožniku spremembo kredita, to je bilo 19. 5. 2011, mu bil poslan dopis prav tako za zamenjavo kredita 14. 2. 2012, bil tudi poklican, vendar pa se tožnik za zamenjavo ni odločil. Tožnik je bil ponovno obveščen o menjavi CHF dne 29. 1. 2015, ko mu je bil poslan dopis, dne 25. 2. 2015 pa je tožnik navedel, da se za menjavo ne bo odločil, ker nima velikega obroka in ne občuti spremembe, ter bil po telefonskem kontaktu dne 20. 9. 2016 obveščen in pri tem navedel, da zakaj mu tožena stranka menjave ni ponudila prej, ko je bil tečaj ugodnejši (npr. 1,35). Prav tako tudi iz predložene listinske dokumentacije izhaja, da je tožnik v letu [REDACTED] sedaj pri [REDACTED] [REDACTED] vzel že kredit vezan na valuto CHF v znesku [REDACTED] CHF, kar na dan [REDACTED] 2007 znašalo [REDACTED] EUR, ko se je tudi kredit vodil v CHF z dobo vračanja v 240 mesečnih obrokih, pri tem pa je bil ta kredit hipotekarni in sicer z ustanovitvijo ustavne pravice na nepremičnini, ki se nahaja v stanovanjskem objektu na [REDACTED] Pri tem sodišče ugotavlja, da tožnik ni zatrjeval, da bi v času krize, to je po letu 2009 prejemal nižji dohodek, temveč je mogoče zaključiti, da se mu je ta celo povišal tudi iz naslova prejetih dohodkov iz najemnine. Poleg tega si je pridobil dodatno

izobrazbo, poleg tega pa sodišče ugotavlja, da je mesečni obrok po sporni kreditni pogodbi, ko je potrebno tudi dodati, da mesečni obrok v CHF ni bil nikoli enak, da se je najbolj spremenil po letu 2015, da pa je v letu 2016, 2017 in v letu 2018 višina mesečnega obroka v povprečju ██████████ EUR mesečno (priloga v spisu B3). Kot izhaja iz predložene listine je prišlo do nihanja mesečnih obveznosti, v danem primeru pa je šlo za nihanja, ob celotnem trajanju odplačevanja spornega kredita, ki ne odstopi od povprečnih nihanj. Pri tem pa se obveznost tožnika nanaša na plačilo zapadlih mesečnih obveznosti, ki pa po oceni sodišča ni oteženo, to je tudi smiselno izpovedal sam tožnik. Nikakor ni mogoče spregledati dejstva, da je tožnik pred sklenitvijo predmetne pogodbe v letu 2007 že sklenil kreditno pogodbo tudi v švicarskih frankih, in obveznosti iz predmetne kreditne pogodbe tudi odplačuje.

48. Drugi odst. 112. člena, ki določa, da razveze pogodbe ni mogoče zahtevati, če bi bila morala stranka, ki se sklicuje na spremenjene okoliščine, ob sklenitvi pogodbe te okoliščine upoštevati ali če bi se jim bila lahko izognila oziroma, če bi njihove posledice lahko odklonila. Pri tem bi tožnik ob splošnem znanem dejstvu, da se menjalni tečaj dnevno spreminja, kar je mogoče ponazoriti tudi z višino tečaja CHF/EUR ob sklenitvi pogodbe, ki je bil 1,627, ko je bil dne ██████████ 2010, ko je tožnik začel z odplačevanjem mesečnega obroka z glavnico v višini 1,2967 (priloga v spisu B2), da je bil s spremembami nihanja tečaja seznanjen in to spremembo tudi sprejel. Ob sklenitvi pogodbe se okoliščine upoštevajo tako, da se pri pogajanjih poskuša doseči najbolj ustrezna pogodba za obe pravdni stranki. Pri tem pa sodišče zaključuje, da bi se tožnik okoliščini nihanja / spremembe tečaja lahko izognil, da bi sklenil kreditno pogodbo v domači valuti, to je v EUR, kar mu je bilo prvo ponujeno in predstavljeno s strani tožene stranke. Drugi del besedila 2. odst. 112. člena OZ, ki se nanaša na ravnanje pogodbene stranke s samimi spremenjenimi okoliščinami, ki otežujejo izpolnitev njene obveznosti ali ji onemogočajo, da bi dosegla namen pogodbe, ko mora stranka storiti vse, da se izogne neugodnim posledicam zanjo, v kolikor pa do tega vseeno pride, pa mora tudi storiti vse, da odkloni njihove posledice. Pri tem sodišče glede na izveden dokazni postopek zaključuje, da je bil tožnik ob sklenitvi pogodbe izrecno opozorjen na tveganje, ki izhaja iz vsake morebitne spremembe tečaja švicarskega franka do evra, in lahko vpliva na njegovo možnost vračanja tega kredita in da to tveganje v celoti prevzame, kar izhaja iz 2. odst. 5. člena sporne kreditne pogodbe, ki je v 3. odst. 1. člena določila možnost konverzije oziroma zamenjave valute. Tako je bil tožnik s to možnostjo seznanjen ob podpisu pogodbe, to pa tudi izhaja iz dokaznega postopka in predloženih listin, saj je v letu 2011, 2012 in 2015 tožena stranka kontaktirala s tožnikom, vendar pa kot izhaja iz predloženih listin, zaslišanja tožnika in prič, se tožnik za konverzijo ni odločil, pri tem v letu 2016 ██████████ 2016) tudi navedel, da zakaj mu tožena stranka menjave ni ponudila prej, ko je bil tečaj ugodnejši (npr. 1,35), ko iz priloge B3 izhaja, da se je menjalni tečaj

zniževal vse od leta konca leta 2010 dalje, tožnik pa ni storil ničesar, da bi se izognil neugodnim posledicam oziroma bi s svojim ravnanjem te posledice odklonil.

49. Glede na obrazloženo sodišče zaključuje, da v obravnavanem primeru nista izpolnjeni negativni predpostavki spremenjenih okoliščin, zaradi česar je sodišče glede na obrazloženo podredni tožbeni zahtevek tožeče stranke zavrnilo in pri tem odločilo, kot to izhaja iz točke II. izreka navedene odločbe.
50. O stroških pravnega postopka je sodišče odločalo na podlagi 1. odst. 154. člena Zakona o pravdnem postopku, ki določa, da stranka, ki v pravdi ne uspe, mora nasprotni stranki in njenemu intervenientu, povrniti pravdne stroške. 155. člen Zakona o pravdnem postopku določa, da pri odločanju o tem, kateri stroški naj se povrnejo stranki, upošteva sodišče samo tiste stroške, ki so bili potrebni za pravdo. O tem, kateri stroški so bili potrebni in koliko znašajo, odloči sodišče po skrbni presoji vseh okoliščin. Če je predpisana tarifa za nagrade odvetnikov ali za druge stroške se taki stroški odmerijo po tarifi, kar je v skladu z 2. odst. 155. člena Zakona o pravdnem postopku.
51. Pravdne stroške tožene stranke je sodišče odmerilo v skladu z Odvetniško tarifo-OT in pri tem upoštevalo v skladu z določilom drugega odstavka OT, da je stranka dolžna plačati odvetniku storitev po tarifi, veljavni v času, ko je odvetnik delo opravil, pomnoženi z vrednostjo točke v času plačila, povečano za DDV, če je odvetnik zavezanec za plačilo DDV. Sodišče je pri tem upoštevalo vrednost spornega predmeta [redacted] EUR (seštevek primarnega in podrejenega zahtevka, kot tudi višine dela umaknjene primarnega in podrejenega zahtevka), ob dejstvu, da od [redacted] 2019 dalje vrednost točke znaša 0,60 EUR. Tako je sodišče toženi stranki priznalo naslednje pravdne stroške: sestava odgovora na tožbo po tar. št. [redacted] 800 točk, prva prip. vloga z dne [redacted] 2018 po tar. št. [redacted] 1400 točk, pri tem ni upoštevalo popravilo sestave odgovora na tožbo, saj je tožena stranka sporno vrednost nedvomno zapisala v odgovoru na tožbo, sestavo druge pripravljalne vloge z dne [redacted] 2018 1050 točk, kar je v skladu s tar. št. [redacted] zastopanje na pripravljalnem naroku dne [redacted] 2018 po tar. št. [redacted] 1400 točk, odsotnost iz pisarne – 220 točk, prvi narok za glavno obravnavo dne 26. 11. 2018 po tar. št. [redacted] – 1400 točk, urnina - 50 točk, odsotnost iz pisarne 200 točk, tretja pripravljalna vloga z dne [redacted] 2018 po tar. št. [redacted] – 700 točk, glavna obravnavo z dne [redacted] 2018 po tar. št. 20/2 OT – 550 točk, urnina - 250 točk, odsotnost iz pisarne – 200 točk, narok za glavno obravnavo dne [redacted] 2019 po tar. št. [redacted] - 550 točk, urnina 50 točk, odsotnost iz pisarne 200 točk, četrta pripravljalna vloga z dne [redacted] 2019 po tar. št. [redacted] – 550 točk, peta pripravljalna vloga z dne [redacted] 2019 po tar. št. [redacted] – 550 točk, šesta in sedma pripravljalna vloga z dne [redacted] 2019 in dne [redacted] 2019 vsaka po tar. št. [redacted] [redacted] 550 točk, skupaj 1100 točk, zastopanje na glavni obravnavi dne [redacted] 2019

po tar. št. [REDACTED] - 600 točk, odsotnost iz pisarne 200 točk. Sodišče je skupaj priznalo 11470 točk, glede na uporabo 11. člena priznalo materialne stroške v višini 2 % od skupne vrednosti storitve 1000 točk in 1 % od skupne vrednosti 10470 točk, tako da je iz naslova materialnih stroškov priznalo 124,70 točk. Tako je sodišče skupaj priznalo 11594,70 točk oz. ob upoštevanju točke 0,60 EUR, v znesku [REDACTED] EUR. K temu znesku je sodišče prištelo še kilometrino na relaciji [REDACTED] v znesku [REDACTED] 360 km v obe smeri x 0,37 EUR x 5), 22 % davek na dodano vrednost v znesku [REDACTED] EUR, skupaj v znesku [REDACTED] EUR, poleg tega je tudi sodišče priznalo stroške parkirnin v višini [REDACTED] EUR. Tako je sodišče toženi stranki skupaj priznalo pravdne stroške v višini [REDACTED] EUR.

52. Od priznanih pravnih stroškov pripadajo toženi stranki v skladu z določilom 378. člena OZ tudi zakonske zamudne obresti, ki tečejo prvi dan po poteku roka za prostovoljno izpolnitev (načelno pravno mnenje obče seje Vrhovnega sodišča RS z dne 13. 12. 2006).

PRAVNI POUK:

1. Zoper sklep je dovoljena pritožba v roku **15 dni** od prejema pisnega odpravka sklepa, zoper sodbo je dovoljena pritožba v roku 30 dni od prejema pisnega odpravka sodbe, vse na Višje sodišče v Mariboru v roku **30 dni** od prejema pisnega odpravka te sodbe. Pritožbo je potrebno vložiti pri naslovnem sodišču v dveh izvodih. Pritožba mora obsegati navedbo sklepa/sodbe, zoper katero se vlaga, izjavo, da se sklep/sodba izpodbijata v celoti ali v določenem delu, pritožbene razloge in podpis pritožnika (335. člen ZPP). Če je pritožba nerazumljiva ali ne vsebuje vsega, kar je treba, da bi se lahko obravnavala, jo sodišče zavrže, ne da bi pozivalo vložnika, naj jo popravi ali dopolni (336. člen ZPP). Ob vložitvi pritožbe mora biti plačana sodna taksa. Če sodna taksa ni plačana niti v roku, ki ga določi sodišče v nalogu za njeno plačilo in tudi niso podani pogoji za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodnih taks, se šteje, da je pritožba umaknjena (3. odst. 105.a člena ZPP). Če je pritožba vložena po pooblaščenca, mora biti pooblaščenec odvetnik ali druga oseba, ki je opravila pravniški državni izpit (3. odst. 87. člena ZPP), sicer sodišče pritožbo kot nedovoljeno zavrže (2. odst. 89. člena ZPP). Če se pritožba pošlje priporočeno po pošti, velja dan oddaje na pošto za dan prispetja na sodišče.

Murska Sobota [REDACTED] 2019

■

